

GŁOS LEKARZY

DWUTYGODNIK, POŚWIĘCONY SPRAWOM ZAWODOWYM LEKARSKIM, DEONTOLOGII LEKARSKIEJ I ZAGADNIENIOM Z ZAKRESU MEDYCYNY SPOŁECZNEJ.

SUBWENCYONOWANY PRZEZ IZBĘ LEKARSKĄ WSCHODNIO-GALICYJSKĄ.

:: WYCHODZI PIERWSZEGO I PIĘTNASTEGO KAŻDEGO MIESIĄCA ::

REDAGUJE KOMITET.

REDAKTOR NACZELNY: DR. SZCZEPAN MIKOŁAJSKI.

ADRES W SPRAWACH REDAKCYJNYCH I ADMINISTRACYJNYCH:

DR. SZCZEPAN MIKOŁAJSKI
LWÓW, UL. ŚNIADECKICH 6.

:: :: TELEFON NR. 48/VI. :: ::

PRENUMERATA ROCZNA WYNOŚI 6 KORON :: W ROSYI 3 RUBLE ::
W NIEMCZECH 6 MAREK :: WE FRANCYI 6 FRANKÓW.

WSZELKIE PRZESYŁKI PIENIĘŻNE ADRESOWAĆ NALEŻY:
DR. JAKÓB MOSZKOWICZ, LWÓW, UL. AKADEMICKA 28.
KONTO CZEKOWE POCZT. KASY OSZCZĘD. NR. 39.786.

W JEDNOŚCI SIŁA!

TREŚĆ: Odezwa. — Wzór umowy z Kasami chorych. — Dr. Szczepan Mikołajski. Kasy chorych (Dokończenie) Lwów. — Sprawozdanie Izby Lekarskiej wschodnio-galicyjskiej. — I Zjazd higienistów polskich we Lwowie. Regulamin miejscowych Komitetów zjazdowych higienistów. — Kronika. W fejtynie: Dr. Tadeusz Miszke. Myśli, spostrzeżenia i uwagi z podróży.

Odezwa

w sprawie świadectw dla uszkodzonych robotników.

Do Izby lekarskiej zwraca się wielu lekarzy z prowincyi z prośbą o wyjaśnienie, jak się zachować w sprawie żądanych od nich doniesień o wypadku, jakiego doznał robotnik (t. zw. Unfallsanzeige) dla użytku Zakładu ubezpieczeń od wypadków. Zdarza się bowiem bardzo często i to głównie lekarzom zajęтым w kasach chorych, że w ciągu roku mają takich doniesień bardzo wiele, nie są jednak za nie osobno wynagradzani, przez co bezpłatna ta czynność ukróca ich w dochodach o kwotę, dochodzącą w niektórych miejscowościach do wysokości kilkuset koron rocznie, licząc po 1—2 koron za jedno doniesienie.

Według brzmienia ustawy o ubezpieczeniu społ. (§ 29) doniesienia takie ma uczynić przedsiębiorca i tylko przedsiębiorca i przesłać je tylko do władzy polit. I. instancyi, a wedle notatki umieszczonej w rubr. 6, rubrykę tę winien wedle możliwości wypełnić lekarz ordynujący. (Doniesienie w myśl § 29 ust. nie wolno sporządzić nikomu innemu). — Zakład ubezpieczeń od wypadku nie ma zamiaru bezwarunkowo lekarzy za te czynności wynagradzać, trzymając się przepisu ustawy, a skoro ten uważa przedsiębiorcę za obowiązowanego do doniesienia, trzeba tego ostatniego uważać za obowiązowanego też i do wynagrodzenia za wypełnienie rubryki.

Izba lekarska jest tego zapatrywania, zgodnie ze stanowiskiem innych Izb austriackich, w których analogiczne stosunki panują, że w interesie chorego winien doniesienie w ru-

bryce 6. wypełniać zawsze i stale lekarz. Dowodzi tego sama stylizacja poszczególnych pytań i żądanie skwalifikowania niezdolności do pracy i oceny jej jakości. Następnie Izba jest tego zdania, że doniesień takich bezwarunkowo lekarz bezpłatnie czynić nie powinien, o ile nie jest do tego osobną instrukcją zobowiązany; rubryka ta bowiem ma formę orzeczenia lekarskiego, którego podstawę musi stanowić z a w s z e dokładne badanie, a jego napisanie często wymagać może trudniejszego umotywowania.

W myśl tych wywodów zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez XIV. Wiec Izb lekarskich, Wydział Izby uchwalili tę sprawę przypomnieć lekarzom przynależnym i zawiadzać ich do żądania wynagrodzenia za doniesienie od żądającego jego, bez względu na to, czy jest nim przedsiębiorca, czy sam uszkodzony, czy kasa chorych, a w razie odmówienia, do niewypełniania odnośnej rubryki w doniesieniu.

Izba lekarska wschodnio-galic.

We Lwowie, dnia 29. listopada 1912.

Prezydent: Dr. Festenburg.

Wzór umowy z Kasami chorych.

W wykonaniu uchwały XIV. Wiecu Izb lekarskich austriackich Izba lekarska wschodnio-galicyjska uchwaliła następujące zasady:

1. Wszelkie stale płatne posady lekarskie należy obejmować jedynie na podstawie umów, zatwierdzonych przez Izbę lekarską.

Browar **JANA GÖTZA** w Okocimie

roczna produkcja **400.000 hl.**

poleca znany z dobroci

Porter okocimski

wyróżniający się wielką zawartością słodu, jakoteż bardzo przyjemnym, orzeźwiającym smakiem, a dla odżywczych swoich własności zalecany powszechnie osobom słabym i niedokrewnym. Dostać można we wszystkich lepszych restauracjach i składach okocimskiego piwa, **wprost z browaru paczkami po 25 i 50 butelek.**

Nowość!

PLANTACOL

Syrup z Plantago lanceolata, jedyny wypróbowany i niezawodny środek przeciw kokluszowi u dzieci, nie zawierający żadnych narkotyków — jak również

Laboratorium chemiczno-farmaceutyczne Apteki pod „Hygiea” EMILA JEZIERSKIEGO dz. B. SCHEINBACH, Lwów, ul. Gródecka 30. — Telefon 1181.

Nowość!

PLANTACOL CODEINATUS

Syrup Sulfoguajakolowy z Plantago i kodeiną przeciw kaszlowi, katarom i zapłegmieniu płuc u dorosłych poleca PT. Panom Lekarzom do ordynacyi

FUTRA

wszelkiego rodzaju w doborowych gatunkach
ŻAKIETY dla Pań, **BOA**, **ZARĘKAWKI**
według najnowszych wymogów wykonuje

FIRMA:
ANDRZEJ KUŹMIŃSKI
LWÓW, WAŁOWA 9 (Gmach Banku Lwowskiego).

MEBLE

w największym wyborze po nader niskich cenach tylko u

HENRYKA FISCHA

Lwów, Pasaż Mikolascha.

Ulgi w splatach.

2. Umowy z kasami chorych należy zawierać pisemnie według wzoru, przez Izbę ustanowionego.

Co do wzoru umowy przeprowadzono na posiedzeniu Izby w dniu 3. grudnia b. r. dyskusję nad podaniem w poprzednim numerze naszego pisma normami i ustalono projekt umowy, który poniżej podajemy.

Projekt ten ma być jeszcze przedmiotem narad konferencyj z współudziałem delegatów Związku powiatowych kas chorych i dopiero po tej konferencji, ewentualnie z pewnymi zmianami, będzie do ścisłego przestrzegania lekarzom polecony.

UMOWA

zawarta w dniu dzisiejszym między P. Dr. . . . . a . . . . . kasą chorych w . . . . .

1. P. Dr. . . . . w . . . . . obejmuje z dniem . . . . ., ..., ..., ..., ... kasy chorych w . . . . .

Posada ta jest stałą.

(Uwaga. Tylko w większych kasach można nadawać posadę także prowizorycznie na rok jeden, poczem posada ta automatycznie staje się stałą, jeśli Zarząd kasy nie wypowie jej przed upływem roku w terminie niżej określonym).

Okręg kasowy P. Dr. . . . . . obejmuje przestrzeń (gminy) . . . . .

2. Lekarz jest obowiązany do dokładnego i sumiennego wypełniania wszystkich obowiązków, które ciąży na lekarzu kasowym w myśl § 10. wydanego przez ministerstwo spraw wewnętrznych projektu regulaminu dla powiatowych kas chorych.

Szczegółowo określają obowiązki lekarza instrukcje, które przed zawarciem umowy muszą być przedłożone i przez niego przyjęte.

P. Dr. . . . . . ma ile możności uwzględniać stosunki finansowe . . . . . kasy chorych w . . . . ., przeto przy równie skutecznych i wskazanych lekach i metodach leczenia wybierać tańsze, a jedynie w razie szczególnych lub nagłych okoliczności stosować droższe.

3. Zarząd . . . . . kasy chorych w . . . . . zobowiązuje się strzedz powagi lekarza wobec członków i pracodawców, uwzględniać jego fachowe rady, bez jego zgody do chorych członków żadnego innego lekarza nie wzywać i zapraszać go na posiedzenia, o ile na nich ma się radzić o sprawach lekarskich lub dotyczących wogóle zakresu lekarskiego.

4. Jako wynagrodzenie otrzymuje P. Dr. . . . . . od . . . . . kasy chorych w . . . . . w regularnych ratach miesięcznych (kwartalnych) z góry (przy ryczałtowie wynagrodzeniu):

(Tu umowa ma określić sposób wynagrodzenia według jednej z następujących norm:

1. Ryczałt roczny . . . . . kor.

Za podstawę do obliczenia ryczałtu służy:

a) liczba członków kasy, przy czem za każdego członka liczy się rocznie . . . . . kor.; w razie ubezpieczenia rodzin członków (dobrowolnego, czy obowiązkowego) w kasie, okoliczność tę należy brać w rachubę;

albo za podstawę obliczenia ryczałtu służy:

b) liczba przypadków choroby w roku poprzednim.

2. Wynagrodzenie za poszczególne czynności lekarza, a mianowicie:

a) za każdą ordynację w domu lekarza . . . . . kor.;

b) za każdą wizytę lekarską w domu chorego we dnie . . . . . kor., w nocy . . . . . kor.

W razie ustanowienia ryczałtu należy się lekarzowi osobne wynagrodzenie za wyjazdy do obłożenia chorych członków kasy poza obrębem okręgu lekarza.

Zmiany ryczałtu, w powyższy sposób obliczonego, może żądać każda ze stron kontraktujących, jeżeli zaszła istotna

zmiana w stosunkach, które przy obliczaniu ryczałtu rocznego były miarodajnymi.

W celu umożliwienia rewizji wysokości kwot ryczałtowych obowiązana jest kasa po upływie każdego roku kalendarzowego zawiadomić lekarza w ciągu 6 tygodni o zmianach w liczbie członków. Lekarz ma prawo przeglądać odnośne zapisniki kasy w celu przekonania się, że zawiadomienie odpowiada rzeczywistości).

Za operacje, pomoc położniczą i inne nadzwyczajne czynności otrzyma P. Dr. . . . . . należność według taryfy kasy chorych dla służby kolejowej. Należność tę wypłacać będzie Zarząd kasy po przedłożeniu kwartalnego rachunku.

Prócz tego otrzymuje P. Dr. . . . . . roczny ryczałt na fiakry w kwocie . . . . . kor. (albo: za każdy wyjazd do chorego w dzień . . . . . kor., w nocy . . . . . kor.; albo: przy wyjazdach kilometrowe, mianowicie po . . . . . kor. za kilometr tam i zpowrotem, jeśli oddalenie mieszkania chorego od mieszkania lekarza wynosi więcej niż . . . . . km.; albo: za każdy wyjazd do chorego członka kasy należność za dwukonną podwoź według taryfy, przyjętej przez władzę).

Należności za wyjazdy, należy wypłacać w tych samych terminach, jak honoraria za leczenie.

Nadto otrzymuje lekarz za dostarczanie leków ze swej apteki domowej ryczałt w kwocie . . . . . kor. (Leki i środki opatrunkowe należy policzać według ustawowych przepisów taksy leków).

(Środków opatrunkowych dostarcza się w naturze).

Lekarz jest obowiązany po upływie każdego miesiąca w 14 dni przedłożyć kasie rachunek za poszczególne czynności.

5. P. Dr. . . . . . przysługuje oprócz płacy, w poprzednim ustępie oznaczonej:

1. Urlop 4-tygodniowy co roku.

P. Dr. . . . . . ma przed rozpoczęciem urlopu wskazać osobę zastępcy, który obejmie wszystkie obowiązki P. Dra . . . . . podczas jego nieobecności. Koszt zastępstwa ponosi . . . . . kasa chorych . . . . .

2. Ubezpieczenie na wypadek choroby.

(Ubezpieczenie to ma polegać albo na wyraźnym przyznaniu poborów na wypadek choroby, albo na ubezpieczeniu w kasie chorych lekarzy. W każdym razie umowa ma określać, że na wypadek choroby zastępcę lekarza opłaca kasa z własnych funduszy).

3. Ubezpieczenie w Zakładzie pensyjnym dla urzędników prywatnych w myśl przepisów ustawy.

6. Niniejszą umowę można rozwiązać za kwartalnym (jednomiesięcznym) wypowiedzeniem, przysługującym obu stronom.

Do takiego wypowiedzenia jest lekarz obowiązany, jeśli zamierza zmienić mieszkanie i przez to przenieść swą siedzibę poza okręg kasowy; wolno jednak w tym wypadku lekarzowi na okres wypowiedzenia ustanowić zastępcę.

W czasie zaniechania wszelkiej praktyki lekarskiej ma lekarz na żądanie kasy podać zastępcę na czas, który według ustępu pierwszego obowiązuje jako okres wypowiedzenia.

Kasa jest obowiązana wypowiedzieć lekarzowi posadę, gdy nastąpi rozwiązanie kasy. Ma zaś prawo wypowiedzieć lekarzowi posadę tylko wtedy:

a) gdy lekarz zawini przez grube zaniedbanie swych obowiązków lekarskich, stwierdzone przez śledztwo dyscyplinarne i Sąd p o l u b o w n y;

b) gdy skutek wystąpienia z kasy większych przedsiębiorstw lub skutek ustawowej zmiany okręgu kasy, a zatem skutek ubytku znacznej liczby członków kasy w odnośnym okręgu lekarskim jeden lub więcej lekarzy w tym okręgu lekarskim jest zbyt licznych. Jeżeli okręg odłączony znowu zo-

CONTRRRHEUMAN

Extr. Hippocastani mentholosalicylicum

Znak: Trąbka i korona.

Racjonalny lek, wypróbowany w klinikach **przeciw reumatyzmowi, neuralgiom i wysiękom zapalnym.**

Wyrabia: **B. FRAGNERA Apteka Praga III.**

Składy w aptekach.

STANISŁAW KĘDZIERSKI, Lwów, ul. Chorążczyzny I. 5.

Długoletni współpracownik najlepszych firm krawieckich w Paryżu i Londynie wykonuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa z szykiem wielkomięskim. Poleca się WPanom lekarzom.

„Rekord”

Lwów, Żybuńska 14. Tel. 2026/IV.

Zlecenia wykonuje się na żądanie także porą nocną. Pisanie na godziny w prywatnych kancelaryach.

Sprzedaż amerykańskich maszyn do pisania najlepszych systemów, jakoteż wszelkich przyborów do maszyn.

Michał Kmiciński

stanie kasie przydzielonym, albo gdy przez ponowne przystąpienie przedsiębiorstw, które z kasy wystąpiły, osiągnie się dawniejszą liczbę członków, ma lekarz, któremu posadę wypowiedziano, prawo do przywrócenia mu przez kasę posady.

7. Umowę może rozwiązać bez wypowiedzenia:

1. Lekarz:

a) jeśli kasa nie spełni zobowiązań wypłaty aż do drugiego z kolei terminu zapadłości;

b) jeśli Zarząd kasy kilkakrotnie zawini przez postępowanie, szkodzące poważaniu lekarza u pacjentów.

2. Kasa:

a) w razie, gdy lekarz popełni czyn bardzo karygodny w stosunku do kasy lub w stosunku do członka kasy w wykonywaniu działalności lekarskiej, albo w razie gdy lekarz dopuści się przekroczenia przeciw obyczajności względem członka;

b) w razie prawomocnego zasądzenia lekarza przez sąd karny z powodu przekroczenia, pochodzącego z chciwości zysku lub naruszającego obyczajność publiczną, jakoteż w razie grubego a stwierdzonego przez sąd karny zawinienia w wykonywaniu zawodu;

c) w razie prawomocnego zasądzenia lekarza przez Radę honorową Izby lekarskiej za grube wykroczenie przeciw powadze i godności stanu lekarskiego;

d) w razie powtarzającego się zaniedbywania obowiązków lekarskich, stwierdzonego przez Sąd polubowny po zasięgnięciu w razie potrzeby orzeczenia Izby lekarskiej, Wydziału lekarskiego i t. d.

8. Sąd polubowny rozstrzyga tylko w wypadkach, podanych w artykule 6. ust. 4 a) i w artykule 7. 1 a), b) i 2 d).

Sąd polubowny ustanawia się w ten sposób, że lekarz z grona lekarzy kasowych, przynależnych do okręgu Izby lekarskiej a kasa chorych z grona przedsiębiorców i członków, należących do jednej z kas chorych okręgu Izby lekarskiej wschodnio-gal., urządzonych w myśl ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, po dwie osoby jako sędziów polubownych wymieniają; ci wybierają większością głosów przewodniczącego, którym nie może być ani członek Zarządu, ani lekarz, ani członek, ani urzędnik . . . . kasy.

Jeżeli sędziowie polubowni w ciągu 14 dni po wymienieniu ich nie zgodzą się co do osoby przewodniczącego, w takim

Pierwsza koncesyjonowana fachowa szkoła szybkiego pisania na maszynie

rozpoczyna nowe kursa na podstawie zatwierdzonego przez c. k. Radę szkolną krajową planu nauki. Wpisy codziennie od godz 9—1 i od 3—8.

Koncesyjonowane biuro szybkiego przepisywania i powielanie pism

sporządza czystopisy i odpisy wszelkiego rodzaju pism, dokumentów kosztorysów i t. p. Gwarancja za dyskrecję i bezbłądne wykonanie.

razie na ich prośbę ustanowi przewodniczącego szef politycznej władzy krajowej.

Rozprawy Sądu polubownego, do których każda ze stron po trzech mężów zaufania sprowadzić może, są tajne. Rozstrzygnięcie w sprawach, przedłożonych do rozprawy, może być ogłoszone za uchwałą Sądu polubownego.

Kasy chorych w Galicyi.

(Dołączanie).

Lwów

Stosunki w kasach chorych w mieście Lwowie podjęli się opisać: dr. Bett i dr. Danielski.

Gdy koledzy ci dotąd nie przedłożyli Izbie lekarskiej wyników swej pracy, zakończę przedstawienie stosunków w kasach chorych w Galicyi uwagami sekretarza kasy chorych miasta Lwowa p. Karola Nachera, który w r. 1907 wydał „objaśnienie grafikonów i tabel, przedstawionych na wystawie przyrodniczo-lekarskiej“ a do kasy chorych miasta Lwowa się odnoszących.

P. Nacher poddaje ostrej krytyce postępowanie lekarzy, pracodawców, członków kas chorych, rządu, społeczeństwa i wykazuje niedostateczność dotychczasowej ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby. Wstrzymujemy się od polemiki a przytaczamy uwagi p. Nachera, jako rzucające światło na wadliwość główne w urzędzeniu kas chorych.

„Liczba lekarzy, którzy obsługują chorych kasy wynosi do r. 1893 trzech, od r. 1893 do r. 1896 czterech, od r. 1896 do r. 1904 pięciu, do r. 1906 sześciu, od r. 1907 naczelnym, siedmiu internistów, 2 dentystów, 2 okulistów i 1 ginekolog. Lekarze urzędują dla chorych alternatywnie po dwóch, między 9 a 1 w ordynacyjnych pokojach kasy, a nadto od 3 do 5 każdy u siebie w domu.

Służba lekarska w kasie chorych jest nadzwyczaj utrudniona, a przede wszystkim w kasie chorych m. Lwowa mają lekarze różne zapory do przezwyższenia.

Przedewszystkiem należy zwrócić uwagę na to, że brak poczucia obowiązku powoduje, że ubezpieczenie pracujących w kasach chorych w Galicyi jest nader niezupełne. Są firmy,

Mniejsza o to. Grunt w tem, że można stracić rozum, którego się nie ma. Tak powiedział bonza, nie ja, ergo powiedział mądrze. Weźcie sobie to do serca czytelnicy, że to, co się zdarzyć mogło Nietschemu, zdarzyć się może każdemu z was. A cóż to za nieszczęście, jeżeli się straci to, czego się nie ma. Wynika z tego, że nic nie mając do stracenia, nie doznacie żadnej szkody, czytając w moich listach to, coby bez żadnej szkody opuścić można. Zresztą każdy z was czyni znacznie więcej takich zbytecznych rzeczy, więc nie trudno między nami o porozumienie. — Pomyślcie tylko, jakieby szkody wynikły stąd dla ludzkości, gdyby się mówiło, pisało i czyniło tylko to, co jest niezbędne. Złowroga cisza rozpostarłaby swoje skrzydła nad światem w miejsce obecnej milej wrzawy. Stałyby wielki przemysł, handel, obrót finansowy, papiernie i drukarnie i t. p. Z bibliotek trzebaby powyrzucać co najmniej 90% książek, nie wyłączając wielu białych i innokolorowych kruków.

Dlatego nie można się dziwić państwu i rządowi, że protegują wiele rzeczy, które możnaby opuścić, że przytoczę tylko alkohol. Bo gdyby go nie było, opustoszałyby więzienia, szpitale, domy obłąkanych, sanatoria, miejsca kąpielowe, domy rozpusty, sądy miałyby znacznie mniej do czynienia, liczbę policyi i żandarmeryi trzebaby do minimum zredukować. Tylu ludzi, garnących się do pracy, straciłoby zarobek, a nie chcąc umrzeć z głodu, musieliby jąc się zająć niegodnych człowieka, jak asanacja miast i wsi, budowa dróg, mostów i kanałów spławnych, regulacja rzek i jezior, osuszanie bagien, uprawa ról, łąk, lasów i t. p.

Takie straszne następstwa wynikłyby z wyłączenia samego tylko alkoholu od użycia do obecnych celów i zamknięcia go tam, gdzie jego właściwe miejsce, tj. w składzie trucizn.

Możecie sobie wyobrazić, łaskawi czytelnicy, coby to się dopiero działo, gdybyśmy przestali kultywować wszystko to, bez czego doskonale obejść się można. Dlatego i ja jestem zwolennikiem bujnego życia i gwizdzę wraz z wami na prostotę ewangeliczną.

Dr. TADEUSZ MISZKE.

Myśli, spostrzeżenia i uwagi z podróży.

Przynoszę Wam proste myśli w prostej szacie, bo nie jestem ani artystą, ani zawodowym podróżnikiem, ale zwykłym człowiekiem, który poprostu patrzy i poprostu widzi.

Marzyłem niegdyś o sławie. Te marzenia trzymały się uporczywie mojej głowy, o ile głową się marzy. Ale raz urodziła się pewna myśl w tej samej głowie, o ile się głową myśli. Któż zdoła wyjaśnić, skąd i dlaczego myśli przychodzą. A jednak przychodzą one każdemu i mianowicie zawsze mądre, o ile je sam autor kwalifikuje, a najczęściej głupie, o ile je inni oceniają. Nie mając pod ręką profesora, dziennikarza lub literata, czyli wogóle żadnego mądrego człowieka, uprzywilejowanego do oceniania własnych i cudzych myśli, byłem zmuszony sam o własnych siłach uznać moją myśl za genialną. Zaraz ją wyjawię, ale bądźcie cierpliwi, bo genialna myśl jest krótka, ale wstęp i komentarz jest długi. Właściwie cały ten wstęp i komentarz jest długi. Właściwie cały ten wstęp i komentarz możnaby opuścić. Ale jakże pusto wyglądałby świat, gdyby same nagie myśli po nim śmigały bez wstępów, komentarzy, wniosków i skutków.

Ani nie chcę, ani mnie nie stać na to, abym był lepszym od innych, więc zostawiam ten wstęp, który „właściwie“ należałoby opuścić, a nawet ośmielam się zapowiedzieć, że w moich listach będzie więcej takich ustępów. Bo i cóż zresztą stać się wam może, łaskawi czytelnicy? Czytałem raz książkę pewnego bonzy o Nietschem. Na początku tej książki powiedział bonza, że Nietsche nie miał rozumu, w środku książki powiedział bonza, że Nietschego Bóg ukarał strasznie, bo mu odebrał rozum (którego nie miał na początku, oczywiście nie bonza, tylko Nietsche), a na końcu dzieła powiedział bonza, że tak się stanie każdemu, kto pójdzie śladami Nietschego, który był tak śmiały, że drukował swoje myśli. A skąd je miał? Z głowy. A kto mu dał głowę?

RAMOGEN

Marka słowna dla zgęszczonego mleka dla oseków według Biedert'a („BIEDERT's Rahmgemenge“).

Uznane za najlepsze, jałowe pożywienie mleczne do odżywiania zdrowych jakoteż do leczenia oseków i starszych dzieci z zaburzeniami w trawieniu.

Próbki i piśmiennictwo bezpł. przez

Oesterreichisch-ungarische Milchwerke in Linz a. D.

które z reguły ubezpieczają tylko niektórych pracujących, szczególnie tych, którzy potrzebują pomocy w kasie. Dowodem na to, oprócz licznych kontrolnych zapisków, akta szpitalne. Przeciwnie 50% wywodów szpitalnych dotyczących ludzi, którzy podlegają ubezpieczeniu w kasie chorych, zwraca się szpitalowi jako niemeldowanych w kasie.

Chory jednak jest meldowany zawsze, tak, że ryzyko kasy chorych jest znacznie zwiększone.

Nadto członkowie kasy się przeleczają. Jak długo było wyraźnego przepisu, że tylko u lekarza swej dzielnicy chory się leczy, tak długo chory korzystał z pomocy kilku lekarzy równocześnie, nadużywając sił lekarzy i funduszy kasy. Wszak wypadki, gdzie u członka kasy znajdowano nieużytych kilka flaszek tego samego drogiego syropu lub innego leku były nader częste. Apteki poświadczą, że rzekomo chorzy z receptami kasowymi zgłaszają się po karmelki, mydła, perfumy, ba nawet odol i zacherliny. Wydatki te nietylko kasie krzywdę robią, ale nadto i lekarzom niepotrzebnie czas zabierają. Bo symulantem jest przecież każdy, kto o lek się zgłasza, aby go sprzedać i przeszachrować. Nadużycia z kąpielami są ciągle, bilety wannowe i łazienne kasy służą w znacznej części obcym ludziom. Kontrola tu jest niemożliwą, a więc nadużycie ułatwionem.

Nadto jednak i lekarze nie pomagają kasie w jej służbie społecznej. Rosną pretensje do kasy, gdyż lekarze piszą leki gotowe, specyfiki drogie, nie wypróbowane nawet i nieznanie sobie. Ileż to razy powtarza się, że jednego dnia otrzymują aptekarze i lekarze (a kasy chorych zwykle także) afisz polecający jakiś nowy specyfik — a tu na drugi dzień rano już w kasie jawia się członek z receptą, na której ten wczoraj reklamami ogłoszony środek jest zapisany. Lekarz kasy takiej recepty podpisem swoim nie zatwierdzi, bo pieniądze kasy nie mogą być wydawane na środki niezbadane — a może i szkodliwe.

Lekarze liczni, stojący za kasą, uważają kasę za konkurencyjną dla swego zarobku i z tego tylko wychodząc założenia szkodzą instytucji. Ileż to razy lekarz, zawołany do chorego, zarzuca lek, przez kasowego lekarza polecony i pisze coś podobnego lub nawet to samo w innej formie. Ileż to razy lekarz,

Ale pozwólcie mi wrócić do pewnej mojej genialnej myśli, którą takim wspaniałym wstępem poprzedziłem. Omal, że wraz z wami o niej nie zapomniałem, jakto dość często się zdarza, że wśród powodzi słów tonie rzecz sama.

Wśród marzeń o sławie zrodziła się w mojej głowie myśl, a raczej poznanie, że związek między sławą a jednostką, jako jej właścicielką, jest marny, luźny, słaby, tj. że nie jednostka, ale jej czyny są przedmiotem sławy. Odtąd przestałem marzyć o sławie marnej, bezcielesnej, związanej luźnie z moją jednostką, a począłem marzyć o czynach, które nawet oderwane od mojej indywidualności w przyszłość przechodzą. Zapragnąłem rozpląnąć się w przyszłości nieosobiście, przez czyny moje. Więc, chociaż piszę do was na słabym papierze dziennikarskim, nie na trwałym pergaminie, jestem pewien, że spłynie na was natchnienie do wzniosłych czynów ze słów moich. Ale nieporównanie mocniej natchną was do czynów własne czyny moje.

Tak jak dotąd, mógłbym pisać nie wyjeżdżając z kraju, gdyby tam czas był na to, którego nie brak w podróży. Po jedenastu miesiącach pracy uciekam z ojczyzny po części dla odpoczynku, a po części przed nędzą i drożyzną, przed trudem i nudą. Wydam wprawdzie co najmniej pięć razy tyle, niż w domu, ale za granicą jest komu i jest za co zapłacić. Zresztą, co kraj może ofiarować zwolennikowi bujnego życia? Jestem wprawdzie przekonany, że gdybym nigdy nie hołdował kulturze i bujnemu życiu, wystarczyłby mi odpoczynek niedzielny i świąteczny, a resztę życia mógłbym wypełnić pracą do najpóźniejszej starości.

Ale któż ma tyle hartu duszy, aby zdołał wyrwać się ze słodkich objęć kultury i bujnego życia, skoro wszyscy naokoło płacą im haracz ze swoich sił i zdrowia. Więc powiedziałem wam już raz, że gwizdę wraz z wami na prostotę ewangeliczną. Bo czy nie śmieszni są niektórzy mądrzele ze swoimi wymaganiami, jakiejś celowości i uzasadnień w życiu? Czy to nie wystarczy, że się komuś, kiedyś, czegoś chce?

Zresztą życie moje, które tu nieskromnie bujnem nazywam,

zawołany do chorego członka kasy, pisze recepty po 10—12 koron, mimo, że widzi chorego nędzarza, mimo, że wie, że ten sam środek co do formy i treści może być zapisanym o wiele taniej.

Zapisywanie takie narażają lekarzy kasy na nieprzyjemności, bo mimo, że kasa chorych m. Lwowa daje lekarzom wolną rękę w doborze leków, krępuje ich jednak przepisem, że każdy lek musi być zapisany w formie najtańszej.

Zdumienie wywołać muszą niektóre żądania lekarzy. Choremu członkowi kasy poleca się wyjazd na Korfu; mimo, że ustawa daje tylko 20-tygodniowy zasiłek poleca się żyjącemu nędznie z pracy człowiekowi wyjechać na rok na południe itd.

Wszystkie te i liczne inne, nie dające się publicznie traktować wydarzenia, utrudniają lekarzom kasy ich działalność.

Utrudnia je także ustawa. Chory już zbliża do rekonwalescencji — wtem kończy się peryod 20-tygodniowego zasiłku i on — żyjący tylko z pracy — musi do pracy powrócić. Zapada coraz bardziej i gdy minie czas karencji (8 tygodni) znowu się zgłasza chorzy. Byłby jeszcze dwa, trzy tygodnie leczył się i brał zasiłek — teraz z powodu wadliwej ustawy i braku innych działań ubezpieczenia znowu 20 tygodni bierze zasiłek lub ginie!

Sprawę niedostateczności ubezpieczenia robotniczego najlepiej objaśniają cyfry, odnoszące się do tych, co wyczerpali zasiłek.

Tylko drobna i to bardzo drobna część tych chorych istotnie wyzdrowieje — inni, stając u granic świadczeń kasowych, widząc przed sobą głód, nędzę i rozpacz dla siebie i dla swoich, istotnie z nadludzkim wysiłkiem wracają do pracy, aby tam wśród męczarni i strasznych dolegliwości dobić do tego terminu, w którym znowu będą mieli prawo czerpać z tego jedyne źródła pomocy — z kasy chorych.

Właśnie temu sztucznemu powrotowi do pracy z jednej strony, a marnieniu setek rodzin pracujących z drugiej zaradzić musi nowa ustawa przedłużając świadczenie do roku, lub stanowiąc inne działy ubezpieczenia.

Statystyka pokazuje nam dalej, że 42% tych, którzy wyczerpali zasiłek, nie wraca już do kasy, nie staje bowiem do pracy, nie mając zaś żadnej pomocy, marnieje w nędzy.

było w porównaniu z innymi kulturnikami i bujnikami (trzeba język wzbogacać w bujne wyrazy) właściwie pod psem. Więc nawet przed tymi, co uzasadnień wymagają, mogę usprawiedliwić mój wyjazd za granicę. Zakupiwszy tedy do podróży mnóstwo rzeczy, z których co najmniej połowę możnaby opuścić, wyjechałem w kierunku zachodnim.

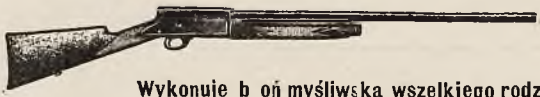
Obserwując na dworcu brud, niechlujstwo i plujących podróżnych, odpędzam natrętne myśli, które mi każą zostać apostołem czystości. Nie! cóż to, zamiataczem mam być, sanitaryuszem, szpitalnikiem, czy kanalarzem? — zostawiam to oryginałom i półgłówkom. Obok brudu i niechlujstwa, bujne życie i kultura nastręczają się na każdym kroku. Ale niektóre kulturalne nawyki, które sam przez jakieś dziwactwo zarzucałem, rażą mnie mocno u innych. N. p. palenie tytoniu. Jadę w przedziale dla niepalących, jednak przeciska się do mnie woń dymu od sąsiadów, a przytem wszystko w moim przedziale jest przesiąknięte dymem. Bo zarząd kolei zamienia przez proste przewieszenie tabliczki z odpowiednim napisem przedział dla niepalących na taki, w którym wolno palić i odwrotnie. Prócz tego pięciu panów i jedna pani z tego samego przedziału wychodzą od czasu do czasu na korytarzyk, na cygarko lub papierosika. Wszystko razem składa się na nieśmiertelność tego kulturalnego zapachu, chociaż kultura daje jeszcze i inne rozkosze zmysłowi powonienia. Właśnie jeden z panów wrócił z wozu restauracyjnego z promieniejącym obliczem i wykluwaczem, którym z całą swobodą wytrawnego biesiadnika operuje resztki swoich czarnożółtych, poszczerbionych i bogato osadem obłożonych zębów. Po każdym wyjęciu z ust wykluwacza przypatruje mu się krótko, ale bystro, ściga wargami dokładnie wydobytą treść, i dalej operuje. Przy tem mlaska językiem niecierpliwie, bo z jednej szczeliny nie może wydobyć wszystkiego, a wiadomo, jak to nieprzyjemnie. Odgadłem też na znaczną odległość, że musiał jeść jakiś dobry ser. Dobry ser i zepsute zęby, obłożone osadem, którego każdy milimetr sześcienne zawiera kilka milionów różnych mikroskopijnych żyłatek!!

**Zakład instalacyjny dla
wodociągów i gazociągów**

POD FIRMA

ARTUR BOLEK

Lwów, ul. Zielona 15
(róg Kampiana)
poleca się łaskawym względom
P.T. Lekarzy.

Pracownia rusznikarska i sprzedaż broni oraz przyborów myśliwskich
Franciszek Gądek, Lwów, ul. Batorego 30
 (Boularda 2).

były długoletni współpracownik firmy A. Dzikowski.

Wykonuje b on myśliwską wszelkiego rodzaju i jakości jakoteż wszelkie roboty i naprawy w zakres wchodzące uskutecznia się dokładnie, tanio i w jak najkrótszym czasie. Zamówienia z prowincyi załatwia się odwrotną pocztą.

Utrudnioną działalność kasy chorych nie potrzebujemy po 18-letnim istnieniu kasy przedstawiać. Każdy członek kasy, którego jej sprawy zajmują wie, że trojaki przyczyny utrudniają działalność tej tak koniecznej, a tak mało uznanej instytucji.

Najpierw u s t a w a nader wadliwa, nieprzystosowana do praktycznego życia i jego potrzeb, utrudnia nadzwyczajnie działalność kas. W y k o n a n i e tych ustaw na podstawie judykatury instancji najwyższych ma wybitne piętno biurokracyjne, bo nie o treść, o myśl ustawy dbają instancje, ale z jednej strony o martwą literę prawa, a z drugiej przewalenie jak największych ciężarów na instytucje, które wprawdzie są „dźwigarami ubezpieczenia“, ale nie mają siły i pomocy do udźwignania tych ciężarów.

A trzecią nie mniej ważną przyczyną utrudniającą rozwój instytucji ubezpieczenia robotniczego jest brak zrozumienia u podlegających ubezpieczeniu. Różne na to się składają przyczyny. Jedni istotnie nie rozumieją swego interesu i nie dbają o to, aby byli w kasie ubezpieczonymi, inni, liczniejsi, o ubezpieczenie dbają dopiero w chwili gdy ich potrzeba ku temu zniewoli, wielu widzi w kasie chorych środek poprawy bytu źle płatnego, wielu szuka w niej kasy inwalidowej lub starczej.

Tak liczne trudności obok rozdrobnienia ubezpieczenia i nader nieregularnego wpływania opłat sprawiają, że kasy chorych, zwłaszcza u nas w kraju, są w nader trudnym położeniu i zarząd każdej kasy winien zwracać baczną uwagę na nie. Nie dadzą one się usunąć, ale wskazywanie ciągle na ich istnienie, na szkody stąd płynące, wyjaśni, jakie to trudności czyni wzrostowi kas chorych.

Objaśnianie ogółu o znaczeniu ubezpieczenia robotniczego to jedna droga tej czynności. Przy tej sposobności wynikną i wady dzisiejszego ustroju, braki tego ubezpieczenia, działa całe, przez ustawę pominięte, inne zupełnie niewłaściwie urządzone i członek kasy zrozumie, jak daleko jeszcze od tego, czego onby wedle pojęć swych i przekonania od ubezpieczenia wymagać powinien.

Czem to pachnie, wiedzą tylko ci, co lubią cichą rozmowę z blizką, albo stomatologowie, vulgo dentyści. Jeden taki towarzysz podróży daje zatrudnienie trzem zmysłom, t. j. wzrokowi, słuchowi i powonieniu.

Ta pani w kącie wyciera chusteczką do nosa trzewiczki dziecku, które w coś brzydkiego wlało, otrzepuje lekko ręką chusteczkę i chowa ją do torebki, a za chwilę podaje dziecku tą samą ręką czekoladkę i sama jedną zjada, a w końcu obciera dziecku i sobie usta tą samą chusteczką i znowu ją chowa do torebki wraz z czekoladkami, grzebyczkiem i kilkoma sztukami drobnej monety.

Mój sąsiad z lewej strony ma krótki oddech i częsty kaszel, bardzo wilgotny. Odkaslnawszy, łypie na wszystkie strony oczyma, czy nikt nie patrzy w jego stronę, i w stosownej chwili pluje ukradkiem na posadzkę, przykrywa plwociny stopą i dyskretnie, ledwo dostrzegalnymi ruchami rozciera ze względów estetycznych i higienicznych. Jeżeli zaś czuje na sobie wzrok sąsiadów, spluwa do chusteczki, obserwuje chwilę, rozciera obręcz i chowa do kieszeni.

W sąsiednim przedziale głośno i krzykliwie, jedzie grupa, złożona z pięciu osób, t. j. z mamy, córeczki, angielfki, francuski i polskiej bony podlejszego gatunku. Mama czyta, angielfka rozmawia z francuską po niemiecku (!), a dziecko bawi się z Hanusią, boną krajowego wyrobu, cukierkami w ten sposób, że sobie nawzajem z ust do ust je podają. Hanusia ma wprawdzie nos bardzo zapadnięty, ale jest dobra dla dziecka, i córka też za nią przepada. Sześciolatnia dziewczynka zwraca się kilka razy do matki; otrzymuje uśmiech odruchowy i lekkie muśnięcie ręką po główce. Widać, że książka bardzo zajmująca, bo wprawdzie nie słyszę, co mama mówi do dziecka, ale z jej ruchu głowy wnioskuję, że je odsyła do bony. Jako zwolennik bujnego życia i kultury, rozumiem tę matkę, jak i miliony innych. Dzieci są takie nudne i męczące, a matki mają tyle ważnych i głębokich spraw do załatwienia, że nie mogą się zajmować takimi drobnostkami, jak własne dzieci.

Porównanie naszej kasy z kasami innych krajów, tak co do wpływów, jak i rozchodów wypadnie ujemnie dla naszej kasy. Grac, Wiedeń i t. p. wykazują wyższy przeciętny przypis, bo tam zarobki pracujących są wyższe, ale z tego przeciętnego przypisu zalega w najgorszych warunkach 6⁰/₀ przypisu, podczas gdy u nas stale zalega z końcem roku 35—40⁰/₀ przypisu. Z tego w innych krajach idzie w odpis 1¹/₂⁰/₀ czyli 9 halerzy na głowę do 1⁴/₀ czyli 27 halerzy na głowę a u nas 13⁵/₀ a 2⁵⁵ koron na głowę.

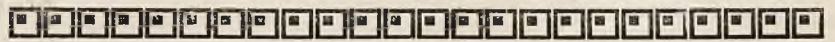
Nie lepiej przedstawia się porównanie co do ilości zachorowań. Tabele zamieszczone na str. 6 i 7 dają nam obraz ruchu członków i chorych. Zestawienie to poucza nas, że 150—190⁰/₀ zachorowań jest u nas regułą, podczas gdy inne kasy w Austrii mają 50—70⁰/₀ wypadków choroby.

Stąd też idą nieproporcjonalnie wysokie wydatki na leki. Wydatki na leki wynoszą przeciętnie w Austrii na głowę 2³¹ kor., w naszej kasie dochodzą do 3⁸⁰ na głowę członka. Dlatego też kasa chorych m. Lwowa stara się dojść do zniżenia tych wydatków — w czem aptekarze widzą wroga ich interesom działalność“.

Na rzecz Lwowskiego Towarzystwa Ratunkowego
 ze sprzedaży **tutek** zdrowotnych

10% **Pierwsza Pomoc** **10%**
 z żółtą watą,
 pochłaniająca wszelkie szkodniki nikotyny.
Darmo! Próbki w każdej trafice **Darmo!**
 darmo do nabycia!

Jest to zresztą zupełnie zbyteczne wobec tak znakomitego urządzenia, jak wychowawczynie cudzych dzieci. Nie można się zbyt nad dziećmi rozczulać, bo one przecież do twardego życia są przeznaczone. A tych kilka hysteryczek i kilku afektowanych pedagogów, którym się zdaje, że sprawa wychowania dziecka jest identyczna ze sprawą lepszej przyszłości i ze stworzeniem prawdziwego postępu, tych ekscentrycznych ludzi można zostawić ich własnemu losowi, dopóki się nie znużą swemi nudnymi naukami.

Nasza kultura wymaga nieodzownie bujnego życia, to znaczy użycia, a wszelkie ewangeliczne utopie należą do przeszłości i już nie wrócą. Dzieci i ich wychowanie są jedną z największych przeszkód użycia, a więc i kultury. Nasi ojcowie o nas tak myśleli, oddajmy to naszym dzieciom!

Cóż nas daleka przyszłość może obchodzić! Après nous le déluge.

Patrząc przez szybę wozu na szare pola i lasy, łąki i ugory, na nasze bagna, nieużytki i trzęsawiska, przybrane tu i ówdzie nędznymi lepiankami szlopskimi. Tu pomyka nędzny wózek, zaprzężony w zwyrodniałe konięta, unosząc na stęchłej słomie marne chłopskie postacie, brudne, obdarte, z wyrazem tępej rezygnacji, lub dzikiego nieokrzesania w bladej, wychudłej twarzy o nieufnym spojrzeniu. Tam kilka sztuk niedorodnego bydła pasie lichy odziany i sine od zimna dziecko, lub matolek. Tak się przedstawia przeważnie wschodnia część naszego kraju.

W miarę posuwania się ku zachodowi stosunki się poprawiają, ale, mimo wszystko, ileż tam jeszcze ciemnoty, niechlujstwa, biedy, a znieprawienia dusz i ciał. Wyzwolenie nie nadchodzi, natomiast idzie od miast przykład kultury i bujnego życia.

(C. d. n.).

Magazyn futer Juliana Solika we Lwowie
 ul. Sobieskiego 4.

poleca na sezon zimowy wszelkie gatunki futer : damskie i męskie podług najnowszych fasonów, oraz kolje, czapki i zarękawki. Żakiety damskie z baranków krymskich, źrebiąt, astrachanów oraz materya najnowsze na wierzchy w największym wyborze. — Ceny umiarkowane.

I. Zjazd higienistów polskich we Lwowie.

REGULAMIN

miejscowych Komitetów zjazdowych higienistów.

(Do uchwalenia na I. Zjeździe higienistów polskich we Lwowie w roku 1913.)

(Wzorowany na regulaminie miejscowych Komitetów zjazdowych lekarsko - przyrodniczych, uchwalonym przez IX. Zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie.)

I. Cele.

Miejscowe Komitety zjazdowe mają na celu:

a) Propagowanie co do szerszego uczestnictwa w Zjeździe.
b) Organizację oddzielnych wydziałów naukowych, według specjalności.

c) Udział w przygotowaniu prac naukowych Zjazdu.

Komitety powstają po ogłoszenia miejsca i terminu Zjazdu w miastach polskich, posiadających Towarzystwa lekarskie lub przyrodnicze. W danym razie przypomni Delegacja zjazdów Towarzystwom tym potrzebę zawiązania Komitetu.

II. Skład.

Każdy Komitet składa się z przedstawicieli Towarzystw, zainteresowanych bezpośrednio w sprawie postępu higieny.

Przedstawiciele powoływani bywają każdorazowo na dany Zjazd, przez odnośne Towarzystwa higieniczne, na wniosek Zarządów Towarzystw.

Zarząd Towarzystwa zawiadamia o wyborze osób przedstawicieli Wydziału gospodarczego Zjazdu i Delegację Zjazdów.

U w a g a. Komitety miejscowe przy odnośnych Towarzystwach prowincjonalnych, o ile zechcą, wybierają delegata do Komitetów w miastach stołecznych.

III. Czynności Komitetów.

a) Komitety odbywają peryodycznie, od chwili oznaczenia terminu i miejsca Zjazdu posiedzenia organizacyjne, zwoływane przez swego gospodarza lub jego zastępcę, powołanych z wyboru.

Wyniki narad tych komunikowane są członkom stałej Delegacji zjazdowej, o ile oni nie uczestniczą w naradach.

b) Komitety znoszą się w sprawach naukowych z niemi związanych natury ogólnej z Wydziałem gospodarczym, czynnym w miejscu mającego się odbyć Zjazdu — przez swego gospodarza, z Delegacją Zjazdów w miarę potrzeby — przez zamieszkałego w danej miejscowości członka Delegacji,

c) przez oddzielnych przedstawicieli z gospodarzami poszczególnych działów, a przez przedstawiciela wystawy z Dyrekcją wystawy zjazdowej,

d) przez swoich oddzielnych przedstawicieli zwołują posiedzenia:

1. W celu wyboru tematów dla wykładów zbiorowych i wyboru tematów dla wykładów samodzielnych.

2. W celu omówienia w gronie osób fachowych organizacji pracy dla należytego obesłania danego Wydziału.

3. W celu wzajemnego informowania się o postępie prac przygotowawczych na Zjazd.

4. W celu informowania o czynnościach:

a) Wydziału gospodarczego;

b) Oddzielnych Wydziałów naukowych w miejscu Zjazdu;

c) Dyrekcji wystawy zjazdowej.

U w a g a. Wszystkie czynności te przedstawiciele załatwiają i z kolegami na prowincyi.

Miejscowy Komitet zjazdowy w Warszawie znosi się w sprawach naukowych Zjazdu z higienistami-rodakami, zamieszkałymi w miastach Cesarstwa Rosyjskiego, prócz tych miast, w których istnieją osobne polskie Towarzystwa higieniczne lub lekarskie.

Czynności miejscowych Komitetów zjazdowych kończą się z chwilą rozpoczęcia się Zjazdu.

NADESLANE.

ADWOKAT

Dr. WŁADYSŁAW RÓG

toworzył kancelaryę we Lwowie plac Bernardyński 1. 10.

Instytut roentgenowski dla celów rozpoznawczych
lecniczych

Dra M. PENZIASA Lwów, ul. Sykstuska 9

EMILA PORDESA

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY

znajduje się

na ulicy Kopernika 1. 11. — Tel. 82/VI.

Stomatolog DR. HENRYK ALLERHAND

po powrocie z podróży naukowej do Ameryki ordynuje

Wałowa 11. od 9-6 Telefon 152/II.

Dra Bronisława Sabata

Zakład roentgenowski i elektromedyczny

znajduje się obecnie

przy ul. Czarnieckiego 3 (Mezzanin)

Telefon 1520.

SPRAWOZDANIE

z czynności Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej.

Posiedzenie Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej
z dnia 22. października 1912.

Rada honorowa.

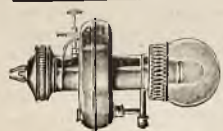
1) Referent przedstawia 3 sprawy dra K. z S. a mianowicie:

a) Dr. K. żali się na tamtejszą fabryczną Kasę chorych, która według jego twierdzenia bez powodu wypowiedziała mu posadę. — W aktach znajduje się odpowiedź Zarządu tej kasy, zapatrzona wielką ilością podpisów członków, twierdząca, że zarząd kasy li tylko dla tego, że nie był zadowolony z czynności dra K., wypowiedział mu posadę w prawnym terminie. — Wprawdzie dr. K. przedkłada wręcz przeciwnie twierdzące pismo, podpisane przez masę członków kasy, ale mimo to referent jest zdania, że jeśli Zarząd kasy chorych w przepisany terminie wypowiedział posadę, to mu się żadna krzywda nie stała.

b) Dr. K. skarży się, że dr. U. osiadł w S. — Sprawa ta jest bezprzedmiotowa, gdyż każdemu lekarzowi wolno osiąść, gdzie chce.

c) Dr. K. skarży się na tamtejszego aptekarza, że według jego osobistego przekonania, on się przeważnie do tego przyczynił, że usunięto go z posady lekarza kasy chorych.

Referent jest zdania, że sprawa ta nie należy do kompetencji Izby i stawia wniosek, aby wszystkie 3 sprawy złożyć do aktów.

Światła „Wiktorin”

Lampa spirytusowa o sile 180 świec. Najnowsze oświetlenie
Koszt 3 hal. godzina. Przez władzę państw. zbadane i uznane
za doskonałe.

OSKAR FASSLER Skład gramofonów i elektr. lamp
we Lwowie, przy ul. Sykstuskiej 1. 29.

Równocześnie zawiadamia p. Prezydent, że na żądanie Sądu odesłano doniesienie p. Cz. przeciw dr. K. (w oryginale) do Sądu.

Uchwalono zgodnie z wnioskiem referenta złożyć sprawę dra K. do aktów z tem, aby zaczekać z ewentualnem załatwieniem, aż do nadejścia odpowiedzi ze Sądu.

2) Hr. G. żali się w piśmie, wystosowanem do Izby lekarskiej na dra L. w S. o odmówienie pomocy lekarskiej.

Na podstawie obszernego usprawiedliwienia dra L. Rada honorowa uchwaliła odpisać, że nie widzi powodu wystąpienia przeciw dr. L. i równocześnie prosić hr. G., aby celem uniknięcia możliwych nieporozumień zawsze pisemnie wzywał swego lekarza.

3) W sprawie lekarza K. przeciw dr. D., uchwalono ponownie zażądać odpowiedzi, gdyż w przeciwnym razie Wydział Izby przystąpi do wydania orzeczenia „in contumaciam“.

Na tem zakończono posiedzenie Rady honorowej.

Na posiedzeniu Wydziału Izby, które się odbyło w dalszym ciągu przedstawił p. Prezydent następującą sprawę:

1) Dr. Zgórski, jako szef sanitarny kolejowy, w swoim imieniu i w imieniu Dyrekcyi kolei prosi Izbę o interwencyę w sprawie kolejowej kasy chorych przeciw dr. S. który, nie należąc do kasy chorych kolejowej, napisał receptę na blankiecie kasy chorych kolejowej.

Pomimo, że Dyrekcyja kolei powtórnie zapytała się dra S. skąd i w jaki sposób przyszedł w posiadanie owego blankietu, dotychczas nic nie odpowiedział.

Uchwalono zaważać dra S., aby do 8 dni odpowiedział Dyrekcyi kolei i równocześnie zawiadomił Izbę.

2. Dr. Papée zapytuje się w imieniu dra Bobra z Chodorowa, w jakim stadium znajduje się sprawa wynagrodzenia za doniesienia do Zakładów od wypadków przez ubezpieczeń lekarzy kas chorych.

To samo zapytuje się dr. Dortort z Wybranówki na ręce dra Mikołajskiego.

Na wniosek kol. dra Mikołajskiego uchwalono wstrzymać się z wszelkimi krokami, aż kol. dr. Zion nie poinformuje się dokładnie w tej sprawie u miarodajnych czynników.

Przy tej sposobności omawia dr. Mikołajski w krótkości na podstawie nadesłanych mu informacyi stosunki lekarzy do zarządów kas chorych i wykazuje, że zachodzi konieczna potrzeba ułożenia regulatywu, do którego lekarze mogliby się zastosować i proponuje, aby Izba odniosła się do kraj. Związku powiatowych kas chorych z zapytaniem, czy Zarząd nie chciałby brać udział w konferencyi z Izbą lekarską o ułożenie najogólniejszych norm służbowych i formy umowy lekarza z zarządem kasy chorych.

Uchwalono.

3. Prezydent odczytuje obszerne pismo dra Sellera w Bohorodczanach, który się żali, że został zasądzony na grzywnę 50 koron z powodu, że wydawał leki z podręcznej apteki.

Uchwalono poprzeć rekurs dra S. do Ministerstwa, a w dyskusyi wyłoniła się myśl, że ustawa o utrzymywaniu środków leczniczych w domu u lekarza i o wydawaniu tychże jako przestarzała powinna być zreformowana.

4. Dr. S. i dr. Ż., lekarze brackiej kasy chorych w S., wnoszą zażalenie na dr. M., że się stara o posadę.

Uchwalono wstrzymać się, aż do nadejścia odpowiedzi od dra M.

5. Dentysta dr. S. zawiadamia, że w celu wykonywania praktyki wyjeżdża na kilka miesięcy do S.

Uchwalono odpisać, że Wydział Izby przyjmuje to do wiadomości z tem, że tutejszy Zakład ma być w jego nieobecności prowadzony przez lekarza, a nie przez technika.

6. Dr. Käfer z Nadwórny prosi o zaopiniowanie wysokości honorarium.

Uchwalono odpowiedzieć, że honorarium 3 korony za jedno mięśnienie jest zbyt skromne.

7. Dr. Papée przedstawia na podstawie statystycznego zestawienia, że od kilku lat lekarze praktykujący we Lwowie i na prowincyi nie zgłaszają swej przynależności do Izby i że wiele kolegów zalega z opłatą do Izby. Dr. Festenburg potwierdza stan sprawy.

Po dyskusyi uchwalono, aby dr. Zion zbadał konta pojedynczych kolegów i zdał sprawę do 2 tygodni.

Na tem posiedzenie zamknięto i protokół zakończono.

Dr. Zion,
prowadzący pióro.

Dr. Festenburg,
prezydent.

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej z dnia 30. października 1912.

Obecni: Prezydent dr. Festenburg, dr. Mikołajski, dr. Papée, dr. Schellenberg, dr. Zion; dr. Kohlberger usprawiedliwił swą nieobecność.

Przed porządkiem dziennym poświęcił p. Prezydent gorące wspomnienie pośmiertne ś. p. kol. prof. dr. Kady'emu. Na znak żałoby członkowie Wydziału Izby uczcili pamięć zmarłego przez powstanie z miejsc.

Rada honorowa.

1. W sprawie zatargu lekarza B. przeciw dr. F. z K. stawiał się osobiście do rozprawy lekarz B.; od dra F. nadszedł telegram usprawiedliwiający swoją nieobecność dlatego, że nie otrzymał wczas wezwania.

Mimo to Rada honorowa uchwaliła w zaoczności dr. F. przeprowadzić rozprawę i na podstawie zarzutów podtrzymywanych przez lekarza B. i przedłożonego przez niego listu tamtejszego aptekarza p. H. zawyrokowała, że dr. F. zachowaniem swem zawinił przeciw godności stanu lekarskiego, przez co otrzymuje drugi stopień kary, t. j. „upomnienie“.

Wyrok ten wydany będzie na piśmie.

Na tem zakończono posiedzenie Rady honorowej.

Na dalszem posiedzeniu Wydziału Izby odczytał kol. Mikołajski:

1. Pismo do Zarządu kraj. Związku powiatowych kas chorych w sprawie ustalenia regulatywu umowy lekarza do Zarządu kas chorych.

Przyjęto w całości treść tego pisma i uchwalono odesłać na ręce Przewodniczącego Związku p. dra Małaczyńskiego.

2. Prezydent dr. Festenburg odczytuje pismo tut. Magistratu, które donosi, że dr. N. przeszkodził funkcjonaryuszowi magistrackiemu do wykonywania swego mandatu co do umieszczenia dziecka chorego na szkarlatynę w baraku izolacyjnym.

Uchwalono nasamprzód dowiedzieć się, czy w tej sprawie jest jakieś dochodzenie karne i ewentualnie zaważać dra N. celem wytlómaczenia się.

3. Kol. dr. Papée prosi w imieniu kol. dr. Zgórskiego o zaproponowanie kolegi na posadę lekarza kolejowego w Chyrowie.

Uchwalono odpowiedzieć, aby w pierwszym rzędzie ogłosić konkurs w gazetach lekarskich.

4. W sprawie honorarium za doniesienia o wypadku członka kasy chorych do Zakładu ubezpieczeń od wypadków, uchwalono na wniosek dra Papée i dra Mikołajskiego odnieść się naprzód do Zakładu ubezpieczeń z przedstawieniem, że zdaniem Izby czynność ta nie należy do bezpłatnych obowiązków lekarza kasy chorych, a dalsze kroki poczynić po nadejściu odpowiedzi od Zakładu ubezpieczeń od wypadków.

5. Dr. Papée zapytuje się w imieniu kol. dr. Zgórskiego, czy kol. dr. N., który obecnie w miejsce zasuspendowanego dra X. jedzie do Y. — nic nie zawinił przeciw godności stanu lekarskiego. — Wydział Izby jest zdania, że dr. N. w tym wypadku w niczem nie wykroczył przeciw etyce.

6. Z kilkunastu podań o koncesye na apteki uchwalono w 6 wypadkach zaopiniować przychylnie — resztę zaś odmownie. Na tem posiedzenie zamknięto i protokół zakończono.

Dr. Zion
prowadzący pióro.

Dr. Festenburg
prezydent.

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej z dnia 6. listopada 1912.

Obecni: Prezydent dr. Festenburg, dr. Papée, dr. Schellenberg i dr. Zion; dr. Kohlberger jak również dr. Mikołajski nadesłali usprawiedliwienie.

1. W sprawie zażalenia Magistratu przeciw dr. N. zawiadamia prezydent dr. Festenburg, że dowiedział się w Magistracie, że sprawa została oddaną c. k. Prokuratury państwa.

Po dyskusyi, w której wszyscy członkowie brali udział, uchwalono zaważać dra N. na najbliższe posiedzenie celem wytłumaczenia się.

2. W sprawie dra S. i dra Ż. przeciw dr. M. nadesłał ostatni obszerne i umotywowane usprawiedliwienie, które oddano dr. Schellenbergowi do referatu.

3. Dr. K. z H. żali się na dr. R. osiadłego tamże, że wywiesił tabliczkę z napisem „b. lekarz klinik wiedeńskich“ i że starał się o posadę lekarza kasy chorych (powiat) pomimo, że kon-

Apteka pod złotym jeleniem

zostanie w grudniu 1912 przeniesioną do nowego lokalu
Rynek 18 (naprzeciw głównej bramy magistratu).

kurs na tę posesadę nie rozpisano. — Na wniosek kol. Zion uchwalono odesłać pismo to dr. R. do usprawiedliwienia się i równocześnie zapytać się zarząd powiat. kasy chorych, czy dr. R. robił jakieś starania celem otrzymania tej posesady.

4. Dr. Schellenberg odczytuje pismo do Namiestnictwa, w którym tut. Izba lekarska podtrzymuje rekurs wniesiony przez dra S. w sprawie grzywny za wydawanie leków z podręcznej apteki.

Przyjęto.

Na tem posiedzenie zamknięto i protokół zakończono.

Dr. Zion
prowadzący pióro.

Dr. Festenburg.
prezydent.

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galic.
z dnia 20. października 1912.

Obecni: Prezydent dr. Festenburg, dr. Mikołajski, dr. Papée, dr. Schellenberg i dr. Zion.

Rada honorowa.

Na wezwanie Rady honorowej stawia się osobiście dr. K. z P. Referent dr. Schellenberg przedstawił w krótkości znaną sprawę dra G. przeciw dr. K. Dr. K. oświadczył gotowość napisania żądanego listu i przeprosił Izbę, że dotychczas nie zastosował się do jej zleceń.

Po wyjściu kol. K. Rada honorowa uchwaliła, aby dr. K. zaraz napisał oświadczenie, a Izba odesłała je dr. G. Dr. K. zgadza się i wykonał zaraz to zlecenie.

2. Stawia się osobiście wezwany dr. L. i składa oświadczenie, które przechowuje się w aktach. — Rada honorowa uchwaliła odłożyć tę sprawę aż do ukończenia dotyczącej rozprawy sądowej.

Na tem zakończono posiedzenie Rady honorowej.

1. W dalszym ciągu posiedzenia odczytał dr. Papée zredagowane przez niego pismo w sprawie zażądania od kolegów, aby się wstrzymali od doniesień o wypadkach do Zakładu ubezpieczenia.

Przyjęto z tą poprawką, aby lekarze wystawiali takie doniesienia tylko na wyraźne żądanie i żeby honorarium za każde doniesienie żądali od strony zgłaszającej się.

2. W sprawie dra Kłaftena z Sasowa przeciw tamtejszej fabrycznej kasie chorych odczytuje prezydent dr. Festenburg protokoły z walnego zgromadzenia członków tejże kasy chorych.

Uchwalono całą tę sprawę złożyć do aktów. — Równocześnie uchwalono wysłać pismo do Starostwa w Złoczowie z przedstawieniem, że nie godzi się, aby walne zgromadzenie członków kasy chorych mogło uchwalić usunięcie lekarza bez poprzedniego śledztwa dyscyplinarnego.

3. Zażalenie gminy S. przeciw dr. Z. uchwalono odesłać jako anonimowe dr. Z., celem wykrycia autora tego pisma.

4. W sprawie doniesienia dr. D. z Ż. przeciw dr. S. z L. o nieetyczne reklamowanie swego Zakładu dentystycznego w Ż. i prowadzenie tegoż Zakładu przez technika dent., uchwalono zawezwać dra S. celem wytłumaczenia się.

Na tem posiedzenie zamknięto i protokół zakończono.

Dr. Zion
prowadzący pióro.

Dr. Festenburg
prezydent.

MATTONI'EGO SÓL BOROWINOWA

Prawdziwa jedynie,
gdy zaopatrzona
marką ochronną:
sowa z okularami.

Ujetywana z silnie leczniczo działającej borowiny w Soos obok Francensbadu. Naturalny przetwór, zastępujący borowinę w kąpielach, branych w domu. Stosuje się według przepisu lekarza. Prosimy żądać zawsze:

Mattoni'ego sól borowinowa.

KRONIKA.

Czas odnowić przedpłatę na rok 1913.

Wesołych świąt według zwyczaju życzymy wszystkim Przyjaciółom, Współpracownikom i Czytelnikom.

Wprawdzie na widnokręgu politycznym ciężkie nagromadziły się chmury a przesilenie ekonomiczne daje się dotkliwie i lekarzom odczuwać, jednak ufajmy, że po dniach niepokoju i trosk nadejdzie wkrótce lepsze jutro.

Przygotowania czerwonego Krzyża. W ciągłym oczekiwaniu wojny oddziały Czerwonego Krzyża i w naszym kraju sposobą się do samarytańskiej pomocy na polu bitew. W Krakowie i we Lwowie odbywają się kursy dla młodzieży i niewiast, pragnących nieść ulgę rannym. Zauważyć też można, że wiele osób już dzisiaj oświadcza gotowość wstąpienia w szeregi ochotników Czerwonego Krzyża.

Gdyby nawet nie przyszło do wybuchy wojny Austrii z sąsiadami słowiańskimi, co wydaje się prawdopodobnym, ten zapal dla wzniosłej idei Czerwonego Krzyża nie będzie zmarnowanym. Życzyłoby tylko należało, aby nie ostygł rychło po ucieszeniu się wrzawy przedwojennej a przybrał inne formy, zastosowane do potrzeb pokoju.

Nowa ustawa mobilizacyjna oddaje do dyspozycji władzy wojskowej wszystkich mężczyzn od 17 do 50 roku życia. Będzie miała zapewne zastosowanie w razie potrzeby i do tych lekarzy, którzy wolni są od obowiązku czynnej służby podczas wojny.

Miesięcznik esperancki dla lekarzy wychodzi obecnie w Warszawie p. t. „Kuracisto“ pod redakcją dra Ludwika Chybczyńskiego. Adres redakcji i administracji: Warszawa, ul. Szopena Nr. 1. Prenumerata roczna (10 numerów) 2-85 rubli.

Lekarze przy wyborach Rady miejskiej we Lwowie. W styczniu mają się odbyć we Lwowie wybory 100 radnych. Podczas ostatnich wyborów, unieważnionych przez Trybunał administracyjny, zredukowano liczbę radnych lekarzy z 6 do 3 a między innymi komitety wyborcze pominęły kandydatury tak zasłużonych higienistów, jak dr. Pisek i prof. Szpilman. Obecnie brak wszelkich przygotowań w opinii publicznej do wyborów, gdyż sprawa wojny zajmuje wyłącznie umysły. Zachodzi więc obawa, że wpływ lekarzy higienistów w lwowskiej Radzie miejskiej jeszcze bardziej zmaleje.

Specjaliści gruźlicy. Izba lekarska w Dreźnie orzekła, że nawet najbardziej obeznany z przedmiotem lekarz nie ma prawa do tytułu specjalisty gruźlicy wewnętrznej i zewnętrznej, ponieważ specjalizacja obejmować może tylko grupę cierpień, dotyczących pewnego jakiegoś narządu lub układu, a gruźlica rozwinać się może w całym ustroju.

Pozbawienie prawa do praktyki. Według wyroku najwyższej instancji sądowej w Brunświku lekarz, pozbawiony nawet czasowo praw stanu, tem samem traci już na zawsze prawa lekarza; po odzyskaniu praw cywilnych zajmować się praktyką lekarską nie może.

Krajowy Związek zdrojowisk i uzdrowisk pomimo niepokoju, spowodowanego zapowiedziami wojennymi rozwija bardzo ruchliwą działalność. Co tygodnia odbywają się zebrania, różnych sekcji, na których omawia się różne zagadnienia, odnoszące się do zdrojownictwa polskiego.

Działalność Związku zasługuje na wielkie uznanie. Właśnie bowiem w obecnym położeniu pożądane jest skupienie usiłowań, aby zdrojownictwo nasze wskutek przesilenia ekonomicznego nie doznało ogromnej klęski, z której nie łatwo podźwignąć by się mogło.

Bardzo na czasie jest dążenie niektórych zdrojowisk do przyniesienia bodaj części publiczności polskiej na wypadek zawieruchy wojennej. Istotnie z miast wyjeżdża już obecnie wiele rodzin za granicę w popłochu przed wojną. Gdyby bodaj część tej tchórzliwej publiczności schroniła się w nasze, niedostępne dla wroga, okolice zdrojowisk, mogłaby bez obawy wyczekiwać wypadków a przyszłaby z pomocą zdrojowiskom, a więc, ratując swe miłe zdrowie przed wstrząsami wojny, spełniła by jednak czyn obywatelski.

Jak donoszą „Nasze Zdroje“, Namiestnictwo zezwoliło na ewentualne puszczanie w ruch łaźni w Krynicy z pewną ilością

Skład i pracownia instrumentów chirurgicznych, nożowniczych i aparatów ortopedycznych

Juliana Trepczyńskiego

dostawcy do c. k. Kliniki dziecięcej Uniwersytetu Lwowskiego

L W Ó W

obecnie

ulica Dominikańska 9.

kabin dla mineralnych kąpeli kwasowęglowych a poczyniono też starania o inne udogodnienia w sezonie zimowym.

W sprawie partactwa lekarskiego toczy się w pismach zawodowych polemika, którą wszczął dr. Merunowicz Roman. Chodzi mianowicie o to, czy mamy uważać za partaczy wszystkich tych lekarzy, którzy w leczeniu posługują się wyłącznie, lub przeważnie środkami higieny, a więc wodą, powietrzem, stosownym żywniem, masażem, gimnastyką, kąpielami. Pytanie staje się aktualnym, bo i w naszym kraju coraz więcej lekarzy przechyla się ku „naturalnemu sposobowi leczenia”. Sprawa więc wymaga dyskusji. Powróćmy do tego tematu w najbliższym numerze.

W sprawie ustawy o technikach dentystycznych odbyła się w dniu 7. grudnia b. r. konferencja Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej z delegatami Związku lekarzy dentystów. W szczególowej dyskusji uznano, że obecny projekt ustawy jest znacznie lepszym od dawniejszych projektów rządu, jednak § 4 i tego najnowszego projektu narusza zasadę, że czynności lekarskie jenyjnie przez lekarzy wykonywane być winne.

Postanowiono wnieść przez Wydział wykonawczy Izby lekarskich stosowne zastrzeżenie i dołączyć memoriał Związku lekarzy dentystów, który opracuje dr. Miszke.

Nadto na wniosek dra Mikołajskiego uchwalono przesłać do Namiestnictwa przedstawienie, aby aż do usławowego uregulowania sprawy techników dentystycznych władza zaniechała dalszego nadawania koncesji na przemysł techniczno-dentystyczny. Zauważono bowiem, że w ostatnich czasach rząd wydał dużo nowych koncesji i przez to zwiększył konkurencję partaczy leczniczych z lekarzami a ostateczne rozwikłanie skandalicznych pod tym względem stosunków znacznie utrudnił.

Wyrażono też ubolewanie, że fizykat lwowski zbyt pochopnie wydaje opinie o potrzebie nowych koncesji techniczno-dentystycznych i uchwalono wnieść do Magistratu stosowne przedstawienie.

Spis artykułów, zawartych w X. roczniku Głosu lekarzy, zamieścimy w jednym z najbliższych numerów.

Wielm. Panom Lekarzom, mającym zamiar udać się na wykształcenie dentystyczne za granicę, służymy dokładnymi informacjami, jakoteż bezpłatnie wypożyczamy tam potrzebne instrumenty.

BRUNO SASS I SKA DOM DENTYSTYCZNO-TOWAROWY

Lwów, ul. Sykstuska 1. 14
artykuły S. S. White.

Kompletne urządzenia na składzie pod najkorzystniejszymi warunkami.
KATALOGI I CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.

L. 3423.

Myślenice, dnia 2. grudnia 1912

Konkurs.

Wydział powiatowy w Myślenicach rozpisuje konkurs na posadę lekarza okręgowego z siedzibą w Zawoi z płacą roczną 1200 koron, dodatkiem specjalnym od gminy Zawoi 800 koron, ryczałtem na objazdy 500 koron.

Z posadą tą połączone jest prawo do emerytury po myśli ustawy z dnia 12 maja 1909 (dz. u. kr. 68).

W skład okręgu sanitarnego zawojskiego wchodzi gminy i obszary dworskie: Zawoja i Skawica z ludnością około 8000 dusz. Podania o tę posadę należy wnieść do Wydziału powiatowego w Myślenicach do dnia 25. stycznia 1913.

W podaniach wykazać należy oprócz dowodu dostatecznej fizycznej zdatości 1) obywatelstwo austriackie, 2) dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej, 3) nieskazitelny charakter, 4) znajomość języków krajowych 5) praktykę najmniej dwuletnią w zawodzie lekarskim i 6) nieprzekroczony wiek lat 40.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykazają się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego albo egzaminem fizykalnym.

Z Wydziału Rady powiatowej

3—1

Prezes:
Bzowski.

Wydział Rady powiatowej w Cieszanowie.

L. 4.342/12.

Cieszanów, dnia 24. listopada 1912.

Konkurs.

W myśl § 8. ustawy z dnia 5. października 1906 Nr. 148 Dz. u. kraj. rozpisuje się niniejszym konkurs w celu obsadzenia posady lekarza okręgowego w Cieszanowie.

Okręg sanitarny w Cieszanowie obejmuje 16 miejscowości z ludnością 25.398 mieszkańców.

Płaca roczna wynosi 1.400 K, ryczałt na objazdy 800 K płatne w ratach miesięcznych z góry, z prawem do emerytury w granicach uchwalonej przez Wysoki Sejm ustawy z dnia 4. listopada 1908, normującej pobory emerytalne lekarzy okręgowych, tudzież zaopatrzenia pozostałych po nich wdów i sierót.

Ubiegający się o tę posadę musi oprócz dostatecznej fizycznej zdolności posiadać następujące warunki:

1. obywatelstwo austriackie;
2. dyplom doktora wszech nauk lekarskich, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej;
3. nieskazitelny charakter;
4. znajomość języków krajowych;
5. praktykę najmniej dwuletnią w zawodzie lekarskim;
6. nieprzekraczalny wiek lat 40.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykazają się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu lekarskiego względnie egzaminem fizykalnym.

Nominacji lekarza okręgowego dokona Wydział krajowy.

Posada w pierwszym roku będzie prowizoryczną, poczem nastąpić może stabilizacja.

Należycie udokumentowane podania należy wnieść do Wydziału powiatowego w Cieszanowie do 31. grudnia 1912.

Do okręgu sanitarnego należą w myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 15. lipca 1909 LW. 70.925 gminy i obszary dworskie: Cieszanów, Cewków, Chotylub, Dachnów Dzików stary, Dzików nowy, Freifeld, Gorajec, Lubliniec stary, Lubliniec nowy, Moszczanica, Niemstów, Nowesoło, Ułazów, Załuże i Żuków.

Sekretarz:
Kwitniowski.

Prezes:
Metella.

2—1.

Wydział krajowy.

LW. 172.405/912.

Ogłoszenie konkursu.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozpisuje niniejszym konkurs na posadę sekundaryusza w szpitalu powszechnym w Tarnowie.

Kandydaci powinni najpóźniej do 20. grudnia 1912 wnieść podania do Wydziału krajowego z dołączeniem:

1. Metryki urodzenia dla udowodnienia nieprzekroczenia 40 roku życia;

3. dyplom doktora wszech nauk lekarskich, uzyskanego na jednej z wszechnic Monarchii austriackiej, upoważniającego do wykonywania praktyki lekarskiej.

Do posady tej jest przywiązane:

a) płaca o rocznych 1.200 K (tysiąc dwieście) koron;

b) pomieszkanie kawalerskie w budynku szpitalnym wraz z wiktem w naturze, unormowanym dla lekarzy w szpitalach krajowych oraz opałem i oświetleniem.

Obowiązek mieszkania w szpitalu jest bezwarunkowym, a wartość wiktury nie może być zamienioną na splate w gotówce.

Z Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi

wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim.

We Lwowie, dnia 20. listopada 1912.

Piotrowski.

L. 6093.

Konkurs.

Celem obsadzenia posady lekarza okręgowego z siedzibą w Nadbrzeziu w powiecie tarnobrzesckim rozpisuje się niniejszym konkurs stosownie do postanowień § 8. ustawy z 5. października 1906 Nr. 148 Dz. u. kr.

Okręg sanitarny w Nadbrzeziu obejmuje następujące gminy: Nadbrzezie, Zakrzekowice, Koćmierzów, Ostrówek, Trześń, Zalesie gorzyckie, Gorzyce, Wrzawy, Motycze poduchowne, Wielowieś i Sokolniki oraz obszary dworskie: Trześń, Wrzawy i Wielowieś.

Chcący uzyskać tę posadę mają wykazać prócz dostatecznego fizycznego uzdolnienia następujące warunki:

1. obywatelstwo austriackie;

TAPICER, DEKORATOR

poleca się P. T. Lekarzom do robót meblowych i dekoracyjnych i tapetowania w miejscu i na prowincji

KAZIMIERZ HAUSER

Lwów, ul. Romanowicza 1. 11 przedłużenie ul. Akademickiej.

2. dyplom doktora wszech nauk lekarskich, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej;
3. nieskazitelny charakter;
4. znajomość języków krajowych;
5. przynajmniej dwuletnią praktykę w zawodzie lekarskim;
6. nieprzekraczalny wiek lat 40.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykażą się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego, albo egzaminem fizykalnym.

Posada powyższa nadana zostanie prowizorycznie na rok jeden, po upływie zaś tego czasu, na pisemną prośbę może być nadana stale.

Do posady przywiązana jest roczna płaca 1.200 kor. oraz dodatek gmin 300 koron, płatne z kasy Wydziału powiatowego w ratach miesięcznych z góry, a nadto ryczałt na podróże służbowe w kwocie 800 koron rocznie, przyznany przez Wydział krajowy płatny również w ratach miesięcznych.

W końcu zaznacza się, że do powyższej posady przywiązane jest prawo do emerytury po myśli ustawy z 12. maja 1909 Nr. 68. Dz. u. kr. i że lekarz okręgowy obowiązany będzie do utrzymywania apteki domowej, względnie do postarania się w drodze właściwej o odnośną koncesję.

Podania wnosić należy do Wydziału powiatowego najpóźniej do dnia 20. grudnia b. r.

Z Wydziału Rady powiatowej.

Tarnobrzeg, dnia 20. listopada 1912.

Sekretarz w r.

Prezes:
Horodyński.

1—1

Konkurs.

W myśl rozporządzenia Wydziału krajowego z 5. listopada 1912 L. 164.069 rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego w Rudkach dla okręgu Rudki, który obejmuje gminy i obszary dworskie, należące do okręgu sądowego rудdeckiego.

Płaca roczna lekarza okręgowego w Rudkach wynosi 1.400 koron płatnych przez Wydział powiatowy oraz ryczałt na objazdy 600 koron płatny przez Wydział krajowy.

Posada ta nadana zostanie na razie prowizorycznie, po upływie zaś jednego roku nienagannej służby nastąpi stabilizacja z prawem do emerytury i zaopatrzenia wdowiego po myśli ustawy z dnia 1. maja 1909 Dz. u. kr. Nr. 68.

Siedzibą lekarza okręgowego są Rudki. Apteka, poczta i urząd telegraficzny w miejscu.

Ubiegający się o tę posadę winni wykazać się, że posiadają następujące warunki:

1. prawo obywatelstwa austriackiego;
2. dyplom doktora wszech nauk lekarskich, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej;
3. nieskazitelny charakter;
4. znajomość języków krajowych;
5. nieprzekraczalny wiek 40 lat;
6. praktyka najmniej dwuletnia w zawodzie lekarskim.

Między kandydatami pierwszeństwo będą mieli ci, którzy wykażą się dwuletnią służbą przy szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktora lub egzaminem fizykalnym.

Podania należy udokumentowane wnosić należy do Wydziału powiatowego w Rudkach po dzień 15. stycznia 1913.

Z Wydziału Rady powiatowej.

Rudki, dnia 28. listopada 1912.

Sekretarz:

Waskowski m. p.

3—1

Prezes:

Skarbek m. p.

Wydział powiatowy
L. 4418/12

Kałuż, dnia 14. listopada 1912.

Konkurs.

W myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 22-go października 1912 L. W. 151121 rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego dla okręgu Wojniłów, który obejmuje następujące miejscowości: 1. Babin, 2. Cwitolowa, 3. Dołżka, 4. Dołha wojniłowska, 5. Dołpotów, 6. Dubowica, 7. Dąbrowa, 8. Humeń, 9. Łuka, 10. Moszkowce, 11. Medynia, 12. Niegowce, 13. Przewoziec, 14. Perekosy, 15. Seredne, 16. Siwka wojniłowska, 17. Słobódka, 18. Siółko, 19. Studzianka, 20. Tomaszowce, 21. Wojniłów. Razem o ludności 25.172.

Siedzibą lekarza jest Wojniłów. Apteka, poczta, urząd telegraficzny w miejscu.

Warunki:

- 1) obywatelstwo austriackie,
- 2) dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej.

3) nieskazitelny charakter

4) znajomość języków krajowych

5) nieprzekroczony wiek lat 40,

6) praktyka najmniej 2 letnia w zawodzie lekarskim.

Między kandydatami pierwszeństwo będą mieli ci, którzy wykażą się 2 letnią służbą przy szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktora lub egzaminem fizykalnym.

Do powyższej posady przywiązana jest:

a) płaca roczna 1000 K.

b) ryczałt na objazdy 700 K. rocznie.

Stabilizacja daje prawo do emerytury w myśl ustawy z 12. maja 1909 Dz. u. kr. Nr. 68.

Podania należy udokumentowane wnosić należy do Wydziału powiat. w Kałużu po dzień 30 grudnia 1912.

Prezes:

2—2

L. 2963.

Konkurs.

W myśl rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 22-go października 1912. L. 130790 rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego w Uluczu.

Płaca roczna lekarza okręgowego w Uluczu wynosi 1400 K. a ryczałt na objazdy 800 k. rocznie.

Z posadą tą jest połączone prawo do emerytury w granicach postanowień ustawy z dnia 12. maja 1909 Dz. u. kr. Nr. 68.

Do okręgu Ulucza należą następujące gminy i obszary dworskie: Ulucz, Hroszówka, Jabłonica ruska, Wołodz z Wołodzką, Poręby z Hutą i Jasionowem, Siedliska, Dąbrówka starzeńska, Dylągowa, Wara, Newistka, Obarzym, Krzemienka, Dydnia, Krzywe, Końskie, Witryłów i Temeszów.

Ubiegający się o powyższą posadę oprócz dowodu dostatecznej zdolności fizycznej i nieprzekraczalnych lat 40 wieku wykazać się mają że posiadają następujące warunki:

- 1) prawo obywatelstwa austriackiego,
- 2) dyplom doktora wszech nauk lekarskich uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej,
- 3) nieskazitelny charakter,
- 4) znajomość języków krajowych,
- 5) praktykę najmniej dwuletnią w zawodzie lekarskim.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykażą się dwuletnią służbą w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego, lub egzaminem fizykalnym.

Nadto lekarz okręgowy winien będzie utrzymywać aptekę domową względnie postarać się w drodze właściwej o odnośną koncesję.

Środek odżywczy i wzmacniający, zawierający żelazo i fosfor (Acidoalbumina).

ŻELAZO! FOSFOR: zwiększa znacznie ilość hemoglobiny i czerwonych ciałek krwi, pobudza łaknienie, podnosi ciężar ciała i wzmacnia nerwy.

PROSZEK FERSANOWY.

Tabletki czekoladowo-jodowo fersanowe dla dzieci

(w kartonach oryginalnych po 50 sztuk).

D. S. 2 razy dziennie po 2—4 kołaczyki.

TABLETKI FERSANOWE.

jodowo-fersanowe dla dorosłych.

(w kartonach oryginalnych po 50 i 100 sztuk).

D. S. 2 razy dzien. po 3—6 tabletek stosownie do wskazania

PANOM LEKARZOM

piśmiennictwo i próbki bezpłatnie. — Otrzymać można we wszystkich aptekach.

Tabletki bromowe-fersanowe **Fersan-Werk, Wien IX.**

Posada powyższa nadaną zostanie prowizorycznie na rok jeden, po upływie tego czasu na pisemną prośbę może być nadana stale.

Podania wnosić należy na ręce Wydziału powiatowego w Brzozowie do dnia 15. stycznia 1913.

Wydział Rady powiatowej
w Brzozowie, dnia 9. listopada 1912.

Prezes:
Urbański.

3—2

Konkurs

W myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 29-go października 1912 L. 125.030 rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego dla okręgu Radgoszcz, który obejmuje gminy i obszary dworskie:

1) Gruszów wielki, 2) Lipiny, 3) Luszowice, 4) Małec, 5) Nieczajna, 6) Radgoszcz, 7) Sniegorzów, 8) Smyków mały, 9) Smyków wielki, 10) Szarwark, 11) Zdzary z Kaczówką.

Siedzibą lekarza okręgowego jest Radgoszcz.

Warunki:

1. Obywatelstwo austriackie.
2. Dyplom doktora medycyny uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej.
3. Nieskazitelny charakter.
4. Znajomość języków krajowych.
5. Praktyka najmniej dwuletnia w zawodzie lekarskim.
6. Nieprzekraczalny wiek lat 40-ci.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy wykazą się służbą dwuletnią w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego albo egzaminem fizykalnym.

Do posady powyższej przywiązana jest:

- a) płać roczna 1400 K
- b) ryczałt na objazdy 700 K rocznie.

Stabilizacja po upływie roku daje prawo do emerytury w myśl ustawy z dnia 12/5 1909 dz. u. kr. Nr. 68.

Podania należy udokumentowane należy wnieść do Wydziału powiatowego w Dąbrowie w terminie do 20 grudnia 1912 r.

Z Wydziału Rady powiatowej w Dąbrowie 2—2
dnia 15. listopada 1912 r.

Prezes.

Sroczyński m. p.

Sekretarz:

Kretczewski m. p.

Wydział Rady powiatowej.
L. 3938/12.

Buczacz, dnia 1. listopada r. 1912.

Konkurs.

W myśl reskryptu Wydziału krajowego z dnia 8 10, 1912 LW. 132426, rozpisuje się konkurs na posadę lekarza okręgowego dla okręgu Uście zielone, który obejmuje następujące miejscowości: 1) Baranów, 2) Bobrownik, 3) Krasiejów, 4) Ładzkie, 5) Łazarówka, 6) Łuka, 7) Międzygórze, 8) Niskołyzy, 9) Trościaniec, 10) Uście zielone, 11) Zadarów. — Razem o ludności: 14.017

Siedzibą lekarza jest Uście zielone. — Apteka, poczta, urząd telegraficzny w miejscu. — Stacja kolei Korościatyn 15 klm. oddalona od Uścia zielonego.

Warunki:

- 1) obywatelstwo austriackie,
- 2) dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej,
- 3) nieskazitelny charakter,
- 4) znajomość języków krajowych,
- 5) nieprzekroczony wiek lat 40,
- 6) praktyka najmniej 2 letnia w zawodzie lekarskim.

Między kandydatami pierwszeństwo będą mieli ci, którzy wykazą się 2 letnią służbą przy szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktora, lub egzaminem fizykalnym.

Do powyższej posady przywiązana jest:

- a) płać roczna 1200 K.,
- b) ryczałt na objazdy 600 K. rocznie.

Stabilizacja daje prawo do emerytury w myśl ust. z 12/5 1909 r. Dz. u. kr. Nr. 68.

Podania należy udokumentowane, wnosić należy do Wydziału powiatowego w Buczaczu po dzień 30/12. br.

Prezes:

Mar. Błażowski.

3—3

Epokowy wynalazek!!!

Ważne dla lekarzy — szpitali, pensyonatów, sanatoryjów, hoteli i pomieszczeń prywatnych.

Samoczynne odpylacze prochu. Dla obsługi ręcznej lub do popędu elektrycznego

przy zastosowaniu zwykłego kontaktu do lampki żarowej.

Jedynie higieniczne i najtańsze czyszczenie dywanów, materaców, mebli, firanek, dekoracji, bibliotek, książek, archiwów etct. uskutecznia jedna osoba jak najdokładniej ssącym, samoczynnym odpylaczem bez jakiegokolwiek natężenia.

Odpylacze działają jak maszynowe urządzenia do odpylania.

Aparaty te, jako najwyższy wyraz postępu techniki, w zastosowaniu są nadzwyczaj praktyczne, nieskombinowane, łatwe do obsługi i nigdy nie zawodzą.

Ceny aparatów bardzo przystępne.

Prospekty i oferty wysyła na żądanie franco i opłatnie

Czesław Hincinger

biuro techniczne, Lwów, Kraszewskiego 25.

Patentowane meble do spania

kompletne urządzenia salonów i biur, materye meblowe i tapety w wielkim wyborze na składzie u

Aleksandra Kurowskiego z Warszawy,
Lwów, Skarbkowska 5.

LYSOFORM

powszechnie używany
środek desinfekcyjny,

nieszkodliwy, bezwonny, pewnie działający, nie drażniący i tani.

Z wodą przekroploną tworzy jasne rozczynty, co zwłaszcza przy odkażaniu narzędzi jest ważnym, bo dobrze je widać w rozczyynie.

Flaszki oryginalne po	100 gramów	250 gramów	500 gramów	1000 gramów
Wszędzie po cenie:	K. —80	K. 1-60	K. 2-80	K. 4-60

PENSION „GROTTGER“

WE LWOWIE, ULICA GROTTGERA L. 6.

0110110

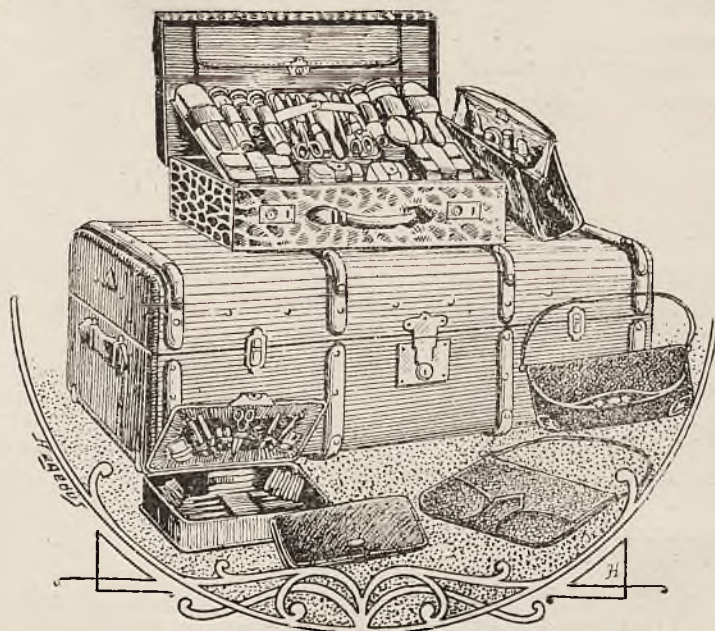
14 POKOI. MEBLE BIAŁE
LAKIEROWANE.

KUCHNIA POD DOZO-
REM LEKARSKIM.

PRZYMUJE

REKONWALESCENTÓW.

LEKARZ W MIEJSCU.

EUGENIUSZ SŁAWIK

Lwów, HOTEL GEORGE'A (od ul. Sienkiewicza)

poleca

po cenach najniższych wyroby skórzane,

biżuterię francuską

oraz wielki wybór przedmiotów nadających się na

upominki.

Pediatrzy wiedzą najlepiej, z jakimi nieprzyjemnościami połączone jest często odwiedzanie dzieci od piersi.

Od tych trosk mogą się lekarze uwolnić, jeżeli podczas odwiedzania dzieci od piersi stosują wyłącznie

PHOSPHATINE FALIERES

Z powodu znakomitego smaku łatwej strawności i obfitej zawartości składników odżywczych jest

Phosphatine Fallieres

niezbędną w praktyce pediatrycznej.

Cena pudełka, wystarczającego na 4 tygodnie, 3·80 kor.

Dostać można we wszystkich aptekach.

Fabrykanci: Chassaing & Cie, Paris, 6 Avenue Victoria.

Sanatorium

chorób wewnętrznych w ZAKŁADZIE WODOLECZNICZYM

„Kisielka“ Lwów, Kąpielna 8.

przyjmuje przez cały rok chorych, z wyjątkiem

chorób umysłowych i zakaźnych.

Telefon 932.

Telefon 932

M. KIERSKI

PRZEDTEM

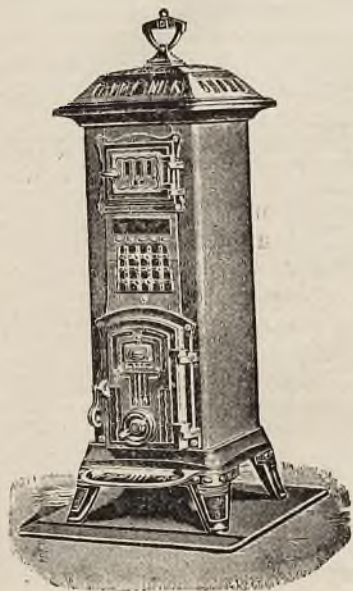
PIETRZYCKI

LWÓW, PASAŻ MIKOLASCHA

TELEFON 1854

HANDEL TOWARÓW ŻELAZNYCH, GALANTERYJNYCH NACZYŃ KUCHENNYCH, I ARTY-
-: KULÓW TECHNICZNYCH :-:

WIELKI WYBÓR WSZYSTKICH TOWARÓW ŻELAZNYCH,
— CENY, UMIARKOWANE. —

Zakład wodoleczniczy Dra Chramca w Zakopanem

otwarty rok cały. Umieszczenie dla 350 osób. Nowo wybudowany zakład jest urządony z największym komfortem. Urządzenia lecznicze wzdłuż rowe. — Ceny niepodwyższone. Pokój jednoosobowy z utrzymaniem od 10 koron wwyż. —

Nowe syntetycznie utworzone purgantia

mają według badań prof. dr. Blumenthala, dr. Bergmana dr. Marschalla, dr. Franka itd. *nieprzyjemne, a nawet często niebezpieczne działanie uboczne.* — Jakież więc środki czyszczące nadają się w praktyce lekarskiej i są stosowne do stałego, dłużej trwającego używania? Tylko te, które przyrządzono z materiałów roślinnych które działają pewnie, wydatnie i bez bólów.

Pil. aperientes Kleewein

są takim środkiem czyszczącym, a skład ich jest: Extr. Cascar. sagrad. rec. parat. Extr. Rhei chinens rec. par. aa 30, Podophyllini. Extr. Belladonae aa 0.50 Pulv. Cascar. sagr. quant. sat. ut fiant pil. Nr. 50 Obduc. c. Sach. alb. et fol. argen.

Cena 2 Kor. = 1.70 M.

1-2 pigulek, zażytych wieczór z wodą, sprowadzają po spokojnie przespanej nocy rano wydatny, bezbolesny stolec. Dlatego od 25 lat zapisują te pigułki przy opieszałości stolca i tegoż następstwach jako *niezawodny* środek czyszczący. Można zapisywać według powyższej formuły lub krócej jako

Pil. aperientes Kleewein.

Próbki dla Panów Lekarzy wysła bezpłatnie i franco „Adler-Apotheke“ S. E. Kleewein Krems bei Wien

„ZDROWIE”

Fabryka wód mineralnych
i napoi musujących

polecona i pod kontrolą Towarzystwa lekarskiego
pozostająca

wyrabia wszelkie wody sztuczne, stołowe
i lecznicze oraz napoje musujące najlep-
szej jakości.

LWÓW, BAJKI BOCZNA.

TELEFON Nr. 544.

FABRYKA PRZETWORÓW LECZNICZYCH Eugeniusza MATULI

w RADOMYŚLU WIELKIM poleca przetwory własne:

Kamphenol Prof. Dra Chlumskyego.

Znakomite Antisepticum:
przy róży, flegmonach,

ropniakach, czyrakach, przetokach gruźliczych i t. p. Cena flaszki Kor. 2.—.

Pilulae medic. Matula.

Pilulae natr. arsenic. comp. Każda pigułka zawiera: Natr. arsenic. 0.0005 Ferr. protokol. 0.05. Chinin hydr.-Calc. glycerin. phosphor. Extr. Colae spis. aa 0.03. Extr. nucis vom 0.005. Pulvis rhei q. s. Pigułki te są obdukowane cukrem. Cena za fiakon o 100 pig. Kor. 4.—. Wydaje się jedynie na przepis lekarski.

Ferrophosphat (Syr. ferr. mangan hypophosphor. comp.)

w działalności ide ntyczny z Syr. Fellowa, Dra Eggera itp.

Nieoceniony jako tonicum w przypadkach niedokrewności, w cierpieniach narządu nerwowego, krzywicy, neurastenii, itp. Zawiera: żelazo, mangan, wapień, potas, chininę, fosfor, strychninę, kwas i sole hypofosforowe rozpuszczone w syropie. Skład chemiczny podany na każdej flaszce. Ferrophosphat MATULI wydaje się jedynie w aptekach na przepis lekarski. Cena za fiakon Kor. 2.—. Sposób użycia: 2-3 razy dziennie łyżeczkę od kawy w 1/4 szklanki wody. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Sapomenthol. (Maść Sapomentholowa).

Zawiera ciała lotne jak: olejki eteryczne, kamforę, amoniak, alkohol, mentol, itp., które przetwarzane na gorąco w maszynach parowych z mydłem, dają jednolitą masę, łatwo dokładnie wetrzeć się dającą. W użyciu przyjemny, o miłej woni. **Działa znakomicie w bólach reumatycznych różnych postaci**, specjalnie w reumatyzmie mięśniowym, lumbago, ischias, nerwobólach itp. W działaniu szybki i często pewny nawet w wypadkach, gdy inne leki skutku nie wywierały. Skuteczność Sapomentholu stwierdzają liczne poświadczenia lekarskie, jakoteż badania, czynione na klinice wiedeńskiej na oddziale III. Sposób użycia: Odpowiednie części ciała naciera się silnie, poczem owija takowe wata lub flanelą. Do nabycia we wszystkich aptekach, po cenie za mały stoik Kor. 1.60, za duży Kor. 6.—. Tylko w oryginalnych stoikach.

Preparata powyższe są do nabycia we wszystkich aptekach. Skład główny w aptece WP. Piotra Mikolascha.

Uprasza się celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisując używać zawsze formułki: **oryginal. Matula.** Nazwy, marka ochronna i opakowanie prawnie zastrzeżone. Broszury i próbki dla Panów Lekarzy gratis i franco przesyła Laboratorium i Fabryka przetworów farmaceutycznych **EUGENIUSZA MATULI w Radomyślu Wielkim.**

KEFIR dostawia
do mieszkań

MLECZARNIA PRZEWORSKA
we Lwowie
ulica Polna l. 25. — Telefon Nr. 835.

Krajowe Wody Mineralne
i przetwory zdrojowe ze zdrojów:

Burkutu
Iwonicza
Krościenka
Krynicy
Morszyna

Rabki
Rymanowa
Szcawnicy
Wysowej
Żegiestowa

zastępują wszystkie wody obce.

Do nabycia po cenach najtańszych w każdej ilości
w Składnicy wód kraj. Związku zdrojowisk i uzdro-
wisk we Lwowie, ul. Romanowicza 9. parter.
Telefon Nr. 895.

Rozsyłka wód —
z c. k. Zakładu zdro- jowego w Krynicy.

Główne zastępstwo sprzedaży wód Szcawnicy.

K. ZIELIŃSKI OPTYK I MECHANIK

Kraków, Rynek gł., A-B, l. 39.

poleca Wnym Panom P. T. Okulistom swoją, pierwszą na Galicyę,
szlifiernię szkieł optycznych,

urządzoną podług systemu metrycznego z popędem motorowym. Jako spe-
cjalność szlifuje wszelkie soczewki kombinowane z szkła białego, dym-
nego i niebieskiego. Zarazem poleca swój magazyn obficie zaopatrzonej we
wszelkiego rodzaju wyroby optyczne, aparaty elektryczne lekarskie i t. p.
Utrzymuje w znacznym wyborze sztuczne oczy ludzkie.

Syr. Hypophosph.
Comp. Dr. Egger

Od dziesiątek lat w najszerzych ko-
łach lekarskich uznane i
szerokie zastosowanie mające Roborans i Tonicum, działające
zawsze pewnie przy anemii, neurastenii, braku apetytu itd.

Fłaszka oryg. 330 gm. = 2.40 kor., flaszk. oryg. 660 gm. = 4.80 kor.

Inj. Natri Kakodyl.

Dr. Egger

Preparat arsenowy do
wstrzykiwań podskórnych.
Przy typowym działaniu
arsenu jest nietrującym
nawet w wysokich daw-
kach nieszkodliwym i zupełnie jałowym. Także przez dłuższy
czas można go stosować bez szkodliwego działania ubocznego.

20 ampułek 4.50 kor. 12 ampułek 3.— kor.

Dr. LEO EGGER & J. EGGER, Budapest VI. Révay-ut. 12.

Michał Płoński Lwów, pl. Kapitulny 3.

(były długoletni współpracownik firmy I. Drexler i Synowie)

poleca najtaniej: Stołową bieliznę, Chusteczki, Ręczniki, Ściereczki
Bieliznę damską, męską i dziecięcą, Szyfony, Pończochy, Skar-
petki, Bieliznę na pościel, Kołdry, Materace, Poduszki, Sienniki, Koce
wełniane i bawełniane, Kapy pikowe i trykotowe, Drelichy na li-
beryę, Płócienna kolorowe, Nankiny na wyspy, Matery jedwabne,
wełniane i bawełniane na pokrycie kołder itp. artykuły. Przyjmuje
kołdry i materace do przerabiania. — Cenniki i próbki na żądanie

Maszyny na raty

wszystkich systemów oraz
pożycznicze poleca

A. MALIMON

LWÓW, UL. WAŁOWA L. 9.

Nauka szycia, haftu i pończosznictwa bezpłatnie. Nabywcom maszyn
pożyczniczych gwarantuje roboty.
Warsztat reparacyjny we własnym
zarządzie. Cenniki darmo opłatnie.

JODTRANOL (Matula)

Likier jod- peptonowy składu 0.60% jodu, dobrego i przy-
żelazisto Fe, 0.10 Mn i 0.03% jemnego smaku,
w działaniu w zupełności ran. (Ol. Jecoris).
zastępuje

Sposób użycia: jak Liq. Mangano ferri peptonati. Cena 2 K 60 h.

Polecane przez Światne Towarzystwo lekarskie krakowskie.

Z pomiędzy dziś znanych przetworów żelazistych
jest najłatwiej strawnym i nie psującym zęby środkiem

Liquor mangano ferri peptonati

składu 0.60% Fe i 0.10 Mn wyrobu

aptekarza D. MATULI w Podgórzu (Kraków).

Polecany jako środek lekko strawny, pobudzający apetyt w blednicy, niedo-
krwistości, zimnicy, w żołądkach, kobiecych i nerwowych cierpieniach.

Sposób użycia: Dzieciom od lat 12 daje się 2 razy dziennie po łyżeczce od kawy
z mlekiem; osoby dorosłe używają 2—3 razy dziennie po łyżce stołowej

Na składzie w każdej większej aptece. Cena 2 Korony 40 halerczy.

Dwie flaszki posyłam franco.

Specyjalną metodą odwaniania tranu sprządzony jest

Tran Jodowo-Żelazisty Aromatyczny

z prawnie zarejestrowaną marką ochronną **JECOFERROL**

Główny skład w aptece pod ZŁOTĄ KORONĄ
chemika Dra FRANZOSA W TARNOPOLU, UL. RUSKA.

Tran ten, zawierający 0.25% jodku żelaza, przewyższa pod wzglę-
den nadzwyczajnie przyjemnego smaku i zapachu wszelkie zagrani-
czne wyroby znacznie droższe. Używa się ze znakomitym skutkiem
w skrofulozie, anemii i innych podobnych przypadłościach. Do ka-
żdej flaszki dodany jest pakiet znakomitych cukierków miętowych.

Cena oryginalnej flaszki pojemności 500 gr. koron 2.50.

Przepisuje się „Jecoferrol“, Dr. Francos lag. orig.

Jecoferrol polecany został przez Towarzystwo przemysłowo-le-
karskie w Krakowie, ponadto odznaczony na wystawach higieni-
cznych w Paryżu i Wiedniu 1906 i we Lwowie 1907 wielkim złotym
medalem, krzyżem honorowym i srebrnymi medalami postępu.

Do nabycia we Lwowie w aptekach: Hay'a, Łazowskiego, Mikolascha, Dra
Piepe: -Poratyńskiego, Dra Wiewiórskiego. W Krakowie w aptecce Wiszni-
wskiego.

Z polecenia Towarzystwa ginekologicznego lwowskiego
wyrabiam następujące opatrunki (P) położnicze, sterylizowane

GAZE odtłuszczoną - - -
jodofanową 10%
jodoformową 10%
wioformową 10% **P**

w pudełkach, zawierających 5 metrów gazy. — WATĘ BRUNSA
„VIS“ w płatkach P, w kartonach po 100 i 250 gr. Na każdym pu-
dełku jest umieszczona moja firma i litera P, toteż proszę tylko takie
przyjmować jako wyrób krajowy. — Polecam również PASTYLKI
SUBLIMATOWE prof. Obalińskiego. Plastry smarowane z marką
„Vis“. — GAZE JODOFORMOWĄ Dra Bylickiego w formie opaski
i OPASKI OPARZELINOWE prof. Trzebickiego i wszystkie inne
używane opatrunki.

M. L. DOBROWOLSKI

Mag. farmacyi, właściciel fabryki opatrunków chirurgicznych „Vis“

W PODGÓRZU.

Wina Lecznice

przez pierwszorzędną powagę lekarskie zalecane

u firmy

DIDOLIĆ I PRPIĆ

Lwów, tylko ul. Czarnieckiego l. 3.

:: Próbki i cenniki wysyłamy na żądanie bezpłatnie. ::

Fabryka chemiczna „Laokoon” Lwów

JODOCON

PEPTONUM JODATUM.

Preparat jodowy — chemiczne połączenie Jodu z peptonem (peptonum e carne). Połączenie to nie rozszczepia się w przewodzie pokarmowym — ale zostaje jako takie przez organizm wessane. Rozszczepianie następuje dopiero w tkankach, wskutek czego nie powoduje zaburzeń w narządzie trawienia. Zastosowanie wskazane w wypadkach, gdzie organizm dłuższy czas pod działaniem Jodu zostawać powinien. — Jodocon wprowadzamy w handel w tabletkach, zawierających 0·05 jodu, posiadającego własności lecznicze 0·2 jodku potasowego.

Rurka z 20 tabletkami 3 kor.

Wyrabia i poleca:

płyny wyjąłowane do wstrzykiwań podskórnych — do każdego pudełka dołączamy pilniczek.

Dra Wewiórskiego *Alkarsodylum purum* — pudełka niebieskie — każda ampułka zawiera 0·05 Natr. kakodylicum.

Neo-Alkarsodylum — pudełko różowe, każda ampułka zawiera 0·05 Natr. metyloarsenic.

Dra Wewiórskiego *Alkarsodylum ferrat.* — po 0·05 Ferrum kakodylic.

Dra Wewiórskiego *Alkarsodyl. modific.* po 0·05 Atoxyl.

Dra Wewiórskiego *Chinin. kakodylic.* — łączy własności chininy i arseniku.

Ostrzegając przed naśladownictwami, polecamy wyraźnie ordynować:

Alkarsodylum Laokoon.

--- APTEKA ---

i Laboratorium chemiczno-farmaceutyczne

SZYMONA HAYA

c. i k. dostawcy nadwornego we Lwowie - - -

wyrabia i poleca swoje wyjąłowane płyny do wstrzykiwań podskórnych w zatopionych rurkach (ampoules). — Do każdego pudełka dołączam pilniczek.

Aether depur. c. camph. 0·10

Arsacetin 0·10

Camphor 0·10 c. Ol. amygd.

Cocain hydrochl. Merck 0·01. 0·02

Coffein. natr. benzoic. 0·10

Coffein. natr. salicytic 0·20

Ergotin Bombellon 0·50—1·00

Morphium mur. Merck 0·01—0·02

Natr. kakodylic. 0·05

Natr. methylarsen 0·05

Novocain 0·02 Adrenalin qtt I

Strychnin nitr. 0·001.

Wszelkie inne kombinacje wykonuję na zamówienie w najkrótszym czasie.

Uprasza się, celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisując, używać zawsze formułki: ORIGINAL „HAY”

Stanisław Stępkowicz

Lwów, Sobieskiego 9
Pierwszorzędny Magazyn futer
i Pracownia kuśnierska poleca

Futra

damskie, męskie, i podóine oraz boa czapki i zarękawki w kolosalnym wyborze, po bardzo niskich cenach.

MATTONIEGO GIESSHÜBLER

naturalna szczawa alkaliczna
jako źródło lecznicze od lat
setek uznana we wszelkiego
rodzaju niezżytach przewodów
oddechowych i narządów tra-
wienia, w gościcu, katarze żo-
łądka i pęcherza. Nieocenio-
na dla dzieci, rekonwalescent-
ów i podczas brzemienności.

Henryk Mattoni

KARLSBAD — FRANCENSBAD
WIEN — — BUDAPESZT

SANATORYUM Dr. K. DŁUSKIEGO

w Zakopanem

dla chorych piersiowych

otwarte przez cały rok.

Piękny widok na TATRY. Wystawa pokoi południo-
wa. — Centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie,
wodociąg gorącej i zimnej wody na wszystkich piętrach,
winda elektryczna, kamera dezynfekcyjna, pokoje izo-
lacyjne dla chorób zakaźnych, odkażanie naczyń,
pracownia Röntgena.

Czytelnia, sala teatralna, kaplica, telefon
telegraf, poczta i konie w Zakładzie.

Ceny bardzo umiarkowane, od 11 koron
za mieszkanie, utrzymanie i kurację.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych
sztucznych i specjalnych leczniczych
pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI

w Krakowie, ul. św. Gertrudy 4.

wyrabia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow.
Lek. Krak. polecane przez toż Towarzystwo

Wody mineralne

odpowiadające składem chemicznym wodom: Blin-
skiej, Gieshüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Marienbadz-
kiej Homburg, Kissingen, tudzież

specjalnie lecznicze

jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną
oraz normalne wody mineralne z przepisu Prof. Ja-
worskiego.

Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach
Cenniki na żądanie franko.

GUSTAW SZANCER

aptekarz w Przemysłu poleca:

Syrupus kalii sulfoguaiacoli codeinatus

Zawiera w 100 częściach 10 procent kalii sulfoguaiacoli i 0.20%
Codeini muriat: Merck.

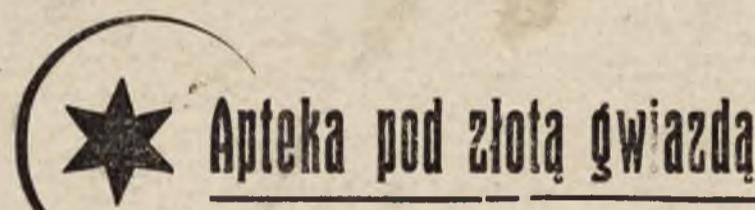
Zastępuje w zupełności wyroby obco krajowe, jak:
Sirolin, Sorisin i tym podobne.

Każda flaszka Syropu zaopatrzona dziesięcioma markami halero-
wemi Towarzystwa Samopomocy Lekarzy w Krakowie.

Dotychczas zużyto na fundusz dla wdów i sierót po leka-
rzach 290.000 znaczków za kwotę 2.900 koron.

Cena flaszki 2 korony.

5% na dochód funduszu dla wdów i sierót po lekarzach.

Apteka pod złotą gwiazdą

Piotra Mikolascha

we Lwowie

wyrabia:

Syrup sulfoguaiacolowy

i Syrup sulfoguaiacolowy z kolą

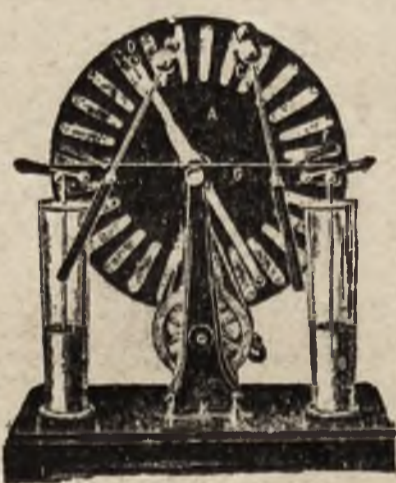
Syrup Sulfogwaiacolowy kosztuje K 2.00

„ z Kolą „ „ 2.50

Wydaje się tylko na przepis lekarski.

Poleca ustalonej stawy **wina lecznicze** przez dra Karola Mi-
kolascha pierwsze w Austrii w roku 1870 wprowadzone.
**Wino Chinowe, Chinowo-żelaziste, Kaskarowe, Condurango, Borówkowe, Rum-
barbarowe, Pepsynowe, Cola, Peptonowe, Malaga, Tokaj stary, Cognac najlep-
szy.** Zaopatrzone atestami pierwszorzędných powag lekarskich i naukowych.
Główny skład wszystkich specyfików krajowych i zagranicznych.

Ważne dla Pp. Lekarzy!

Buduje maszyny influencyjne
oraz posiada gotowe na składzie,
wykonuje budowy induktorów,
aparatur do elektryzowania,
modeli i wynalazków.

Naprawy i odnawianie mikro-
skopów, wszelkich aparatów
naukowych, fotograficznych, opt-
ycznych i instrumentów oraz
przyrządów lekarskich, urządza
czwönki elektryczne i telefony.

Wykonuje punktualnie i tanio

Zakład precyzyjno-mechaniczny

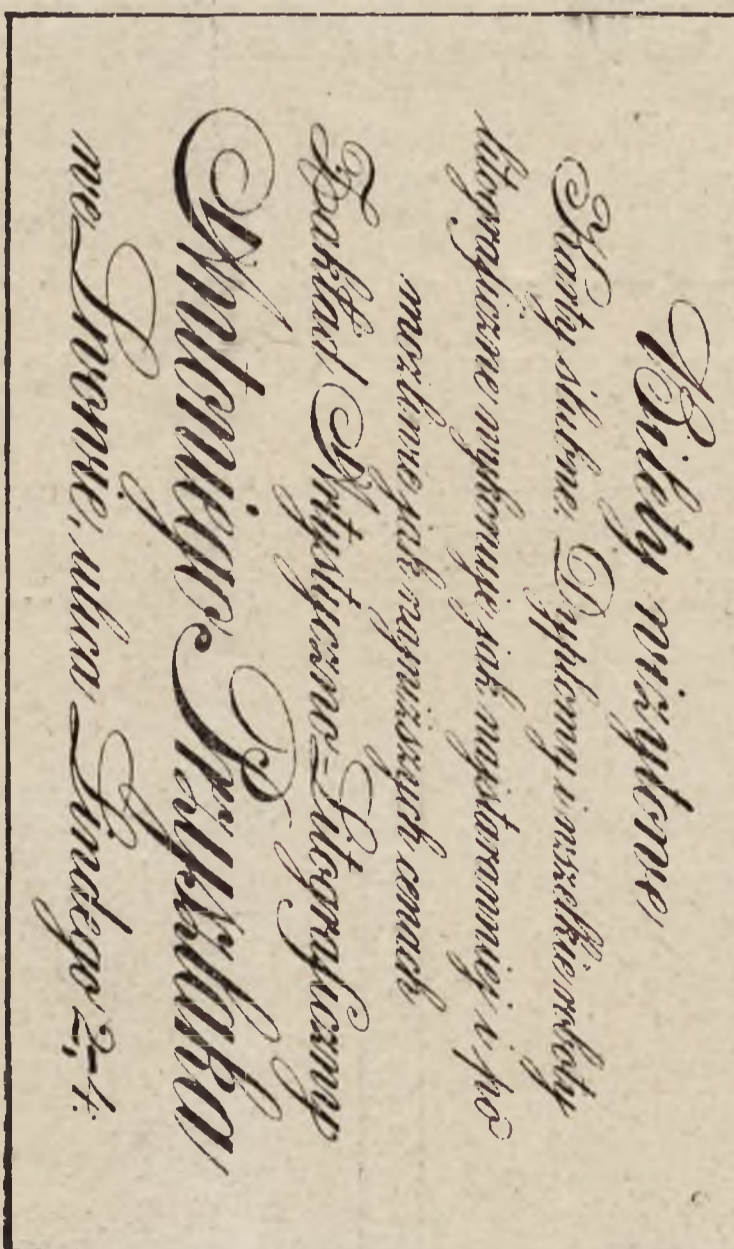
RUDOLFA CHRISTA

LWÓW — ASNYKA 10 — LWÓW.

SEMMERING SANATORIUM

Rad. ces. Dra Vécsei

2 godziny od Wiednia. 900 m. nad
p. m. Dla chorych na cierpienia ner-
wów i przemiany materii, szczególnie
dla chorych na cukrzycę.

SANATORYUM DLA CHORYCH PSYCHONERWOWYCH

LWÓW, „NAD ŻELAZNĄ WODĄ“.

Przyjmuje się chorych, dotkniętych wszelkimi posta-
ciami chorób umysłowych, tudzież psychonerwicami
padaczkowemi, hysterycznymi i choreatycznymi, jak ró-
wnież alkoholistów i morfinistów. — Zbudowane i urzą-
dzone na wzór sanatoryów zagranicznych, daje sposo-
bność stosowania wszelkich najnowszych środków i spo-
sobów leczniczych, a szczególnie kąpiei przydłużnych
(Dauerbäder). — Postępowanie z chorymi z powodu
ograniczonej liczby ściśle indywidualizujące. — Opieka
domowa. Obfitość rozrywek. — Staranie o odpowiednie
zajęcie dla chorych. — Możliwie największa swoboda.

Cena 10 K za dobę i więcej. Blizsze
szczegóły na żądanie.

DR. JAN ŚWIĄTKOWSKI, kierujący lekarz.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Panów Lekarzy, że już otworzyłem

APTEKĘ przy ul. **Hetmańskiej**
(Hotel Victoria).

ANTONI GROBLEWSKI.